
Uutisen tekemisen myytit ja riitit: Kovat versus pehmeät uutiset

Tosiasioiden pyhydestä ja kommenttien vapaudesta

Luc Van Poecke

Kääntäjän johdanto

Artikkelissaan Uutisen tekemisen myytit ja riitit Luc Van Poecke lähestyy kovaa ja pehmeää uutista kahdesta näkökulmasta käsin. Toisaalta hän kiinnittää huomiota uutisten tekemisstrategioihin ja toisaalta hän yrittää luonnostella kovien ja pehmeiden uutisten vastaanottajatypologioita. Uutisten tekemisen tekstuaalianalysissa Van Poecke hyödyntää Greimas'n semioottista neliötä tarkastelemalla uutisia kontradiktorisella ulottuvuudella välttäminen (kovat uutiset) versus lähentyminen (pehmeät uutiset).

Tähän semioottiseen neliöön Van Poecke upottaa toisen näkökulman, nimittäin Lacanin subjektia koskevan diskurssien typologian. Lacanin subjektitypologian avulla hän saa kovia ja pehmeitä uutisia vastaavan 'struktuurallisen asenteen'. Lacanin neljästä subjektia koskevasta diskurssista uutisten 'tekstuaalisten rakenteiden' ja niiden vastaanottajien 'luonnetyyppien' selittämiseen soveltuu kaksi: Mestaridiskurssi (joka on Vallan diskurssi) ja Hysterikon diskurssi (joka on vallattomien diskurssi).

Tosiasioiden pyhyden ja kommenttien vapauden Van Poecke ymmärtää Greimas'n semioottisen neliön ja Lacanin subjektitypologian pohjalta liittyvän journalistin käyttämään 'oikeaan etäisyyteen' raportoidessaan tosiasioita. Mutta tätä 'oikeaa etäisyyttä' ei voida saavuttaa sen enempää kovien uutisten (jotka tarkastelevat asioita liian etäältä, Mestaridiskurssien näkökulmasta) kuin pehmeiden uutisten (jotka taas tarkastelevat asioita liian läheltä) avulla. Kovien uutisten diskurssi on puhtaasti objektiivivoivaa ja rationalisoivaa eikä se kiinnosta yleisöä. Pehmeiden uutisten diskurssi koskettelee yleisönsä 'alhaisimpia vaistoja' vetoamalla sen irrationaalisuuteen ja subjektiviteettiin. 'Oikea etäisyys' olisi mahdollista saavuttaa käyttämällä Analyttistä diskurssia, mutta Van Poecken (joka vetoaa Lacaniin) mukaan tällainen diskurssi on mahdoton. Sellaisesta esimerkkinä psykoanalyysin piiristä Van Poecke kuitenkin mainitsee Lacanin oman tavan kirjoittaa ja journalismin puolelta tiettyin varauksin Tom Wolfen edustaman uuden journalismin, joissa molemmissa tasapainoillaan liiallisen etäisyyden ja liiallisen lähentymisen välimailla – tavoitellaan tasapainoa objektiivisuuden ja subjektiivisuuden välillä.

Ensio Puoskari

Gouldnerin (1976) mukaan rationalismimme on historiallisesti määrätynyt episteminen systeemi, joka perustuu toisaalta objektiivisten tosiasioiden kunnioittamiseen ja toisaalta 'itsensä perustelevan rationaalisuuden' ideaaliin (Gouldner 1976, 43).

Protestantismi, valistus ja sitä seuranneet yhteiskunnallis-poliittiset, teolliset ja viestintäteknologiset vallankumoukset ... ovat tuottaneet modernin ihmisen, joka vaatii oikeutta tutkia tosiasioita ja testata argumenttien pätevyyttä ainoastaan omaan rationaliteettiinsa vedoten. Idea, että mikään ei saa tulla tosiasioiden ja rationaalisen päättelyn väliin myös tarkoittaa, että tosiasioiden totuuden tai argumenttien pätevyyden vaatimusta ei voida enää perustaa niiden esittäjän eikä vastaanottajan persoonaan tai tunteisiin, mutta ei myöskään ulkoiseen auktoriteettiin tai perinteeseen. Aristoteleen retoriikkaa lainaten asia voidaan ilmaista seuraavasti: eetos (ethos) ja paatos (pathos) katoavat, jäljelle jää ainoastaan logos. Toisin sanoen: 'rationaalinen' retoriikka, tarkemmin kyky suostutella (Gouldner 1976, 37).

Tästä sekä modernista tieteestä että ideologiasta löytyvästä tiedon rakenteistumisesta syntyy myös voluntaristisen konsensuksen ideaali: heti kun tosiasiat ovat ilmeisiä, tulkinat voivat alkaa kilpailla keskenään. Tämän kilpailun pohjalta – perustuen argumenttien pätevyyteen – toimintaa koskeva yksimielisyys on saavutettavissa. Juuri tällä tavoin moderni rationaalinen diskurssi legitimoit itsensä: tosiasioita koskevaa tietoa ei tavoitella tosiasioiden itsensä takia "vaan... yksimielisyyden, yhteiskunnallisen järjestyksen ja yhteiskunnallisen rekonstruktion takia", väittää Gouldner (1976, 37) viitaten Comten sosiologiseen positivismiin. Ja vaikka Comten sosiologialle vaatimaa 'filosofikuninkaan' asemaa ei koskaan vahvistettu (kts. Bensman & Li-

lienfeld 1973, 150-154, 282-286), löydämme tästä diskurssityypin, joka ainoastaan järkeen pohjaten muotoilee lakeja ja luo järjestystä ja johon voimme Lacanin terminologialla viitata Mestaridiskurssina. Tulen kehrittelemään tätä ideaa myöhemmin tarkemmin, mutta haluan jo tässä yhteydessä kiinnittää huomiota siihen, että tässä episteemissä ihmisen edellytetään olevan itsensä herran. Tämä tuottaa seurauksenaan sellaisen rationaalisen diskurssin, joka edellyttää etäisyyttä – diskurssin, josta niin kuin Gouldner (1976, 133-136) sen ilmaisee, sekä lähettäjän että vastaanottajan subjektiviteetti on siirretty pois.

Tarvinnee tuskin sanoa, että liberaalis-demokraattinen idea siitä millaista journalistien käyttämien menetelmien tulisi olla ja mikä niiden yhteiskunnallinen funktio on, sopii tähän episteemiseen kontekstiin. Usein valitaan, että journalismiin kohdistettu jatkuva painostus tosiasioiden pyhydestä johtaa objektiivisuuden ideologiaan. Vaikka vallitsee yksimielisyys siitä, että uutisten välittämä tieto ei ole sama asia kuin tieteen tuottama tieto, syytteitä vahvoista analogioista uutisten objektiivisuusideologian ja tieteen 'arvovapauden' välillä esitetään, kun viimeainittua tarkastellaan "osana joidenkin sosiologiiden ammatti-ideologiaa" (Schlesinger 1978, 164; kts. myös Snow 1983, 47).

Seuraavassa journalismin käytäntöjä koskevassa analyysissä keskityn niihin huomioihin, jotka koskevat tosiasioiden pyhyttä ja tarvittavaa etäisyyttä. Tarkemmin tutkin sitä, mikä määrää tosiasioiden pyhyden ja missä määrin journalistit pitävät yllä etäisyyttä suhteessa itseensä, tosiasioihin ja yleisöihin erilaisissa tavoissa välittää uutisia.

Pyhyteen viittaamisella ei tarkoiteta vain sitä, mikä on se, että se pitäisi ympäröidä seremonioilla ja rituaaleilla, vaan myös että sitä tulisi lähestyä tarpeellisella kunnioituksella ja

varovaisuudella. On ilmeistä että sekä journalistisissa että – jopa enemmän – uutisten sosiologiassa tällainen oikea lähestymistapa (tai oikea etäisyys) muodostaa merkittävän ongelman. Tässä kontekstissa sekä laatulehtien kovat uutiset että populaarilehtien pehmeät uutiset ovat alttiita kritiikille. Koville uutisille on ominaista etäisyys. Populaarilehdistön human interest -juttuja ja sensationalisuutta suosivia pehmeitä uutisia luonnehtii etäisyyden puute.

Oikea lähestymistapa tai etäisyys – täsmällinen tasapaino – eivät ilmeisestikään ole helposti saavutettavissa. Tämä ei ole yllätyksellistä – pikemminkin myyttistä kuten toivon voinani osoittaa. Sekä kovilla että pehmeillä uutisilla on omat tyylinsä, tekstuaalistrategiansa, rituaalinsa... elementtinsä, joita käytetään luomaan suhteita tosiasioihin ja uutisten erityiseen yleisöön. Tarkoitukseni ei ole tutkia, miten tapahtumat on rituaalistettu tai muunnettu myyteiksi uutisissa (ja muissa joukkoviestinnällisissä teksteissä) (kts. Elliott 1980; Chaney 1983; Silverstone 1981, 1984; Dayan & Katz 1985). Keskityn pelkästään uutisdiskurssien tekstuaalisiin rituaaleihin siinä merkityksessä, jonka Tuchman (1984) on tälle käsitteelle antanut.

Tämän johdannon päätteeksi määrittelen esitykseni teoreettisen perustan: se muodostuu toisaalta 'uutisten tekemistä' (Whitney 1982, 251-252) käsittelevistä tutkimuksista ja toisaalta 70-luvulla ranskalaisten ajattelijoiden (Greimas, Lacan, Bourdieu) tuottamista teorioista, jotka voidaan sijoittaa tai olla sijoittamatta (jälki)strukturalistiseen kontekstiin.

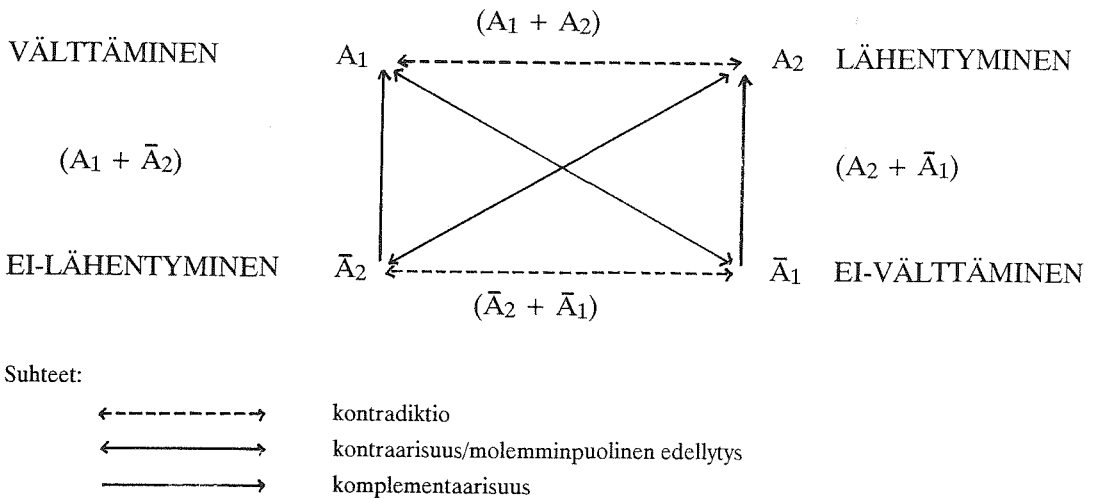
Analyysimalli

Goffmanin (1967, 57) tavoin haluan lisätä rituaalisen aspektin teokseen milloin tämä teko "...kuinka epävirallinen tai maallinen, edustaa tapaa, jossa yksilön on pakko suojella ja suun-

nitella tekojensa symbolisia seuraamuksia ollessaan välittömässä läheisyydessä siihen objektiin, jolla on hänelle erityistä arvoa". Kuten jo aikaisemmin osoitin tällaista objektiota tulisi lähestyä tarpeellisella kunnioituksella. Tässä yhteydessä Goffman viittaa Durkheimin (1954) tekemään eroon positiivisten ja negatiivisten rituaalien välillä – toisin sanoen sellaisten rituaalien, joihin sisältyy kunnioitusta ja jotka pitävät yllä etäisyyttä ja sellaisten rituaalien, jotka lähentyvät objektiotaan, välillä.

Tätä välttämisen ja lähentymisen välistä vastakohtaa haluan artikuloida käyttämällä hyödyksi Greimas'n semioottista neliötä (Greimas & Rastier 1968; Greimas & Courtes 1979, 29-33), joka muodostaa esitykseni analyysimallin. Niin kuin melkein kaiken strukturalismissa, tämänkin neliön alkuperä löytyy siitä tavasta, jolla strukturaalinen fonologia kuvaa foneemien välisiä suhteita (äänen tutkimusta niiden formaalisista aspekteista käsin) erottavien piirteiden avulla. Tarkoitukseni ei ole mennä neliön yksityiskohtiin, koska se ei ole erityisen tarpeellista tässä yhteydessä. Totean vain, että tämä malli tarjoaa selvän käsityksen siitä, miten semanttiset yksiköt ovat suhteissa keskenään tietyn struktuurin sisällä. Tämä tekee mahdolliseksi ns. 'semanttisen mikromaailman' kuvauksen, ts. sellaisen struktuurin kuvauksen, joka organisoii diskurssin tai joukon diskursseja koherentiksi ykseydeksi (Greimas & Courtes 1979, 229-230).

Antamalla niille paikan semanttisessa mikromaailmassa haluan asettaa esityksessäni käsittelemäni erilaiset diskurssityypit suhteisiin toistensa kanssa. Tällaisella mikromaailmalla on yllä mainitun semioottisen neliön muoto ja se saadaan semanttisen kategorian – välttäminen (A₁) vs. lähentyminen (A₂) – loogisen artikulaation avulla. Tämä artikulaatio tapahtuu A₁:n A₂:n negeeraamisen kautta. Negee-

Kuvio 1. Uutisten tekemisen mikromaailma

raus johtaa kahden uuden termin syntyyn: \bar{A}_1 (ei- A_1) ja \bar{A}_2 (ei- A_2). Näistä voidaan muodostaa semioottinen neliö (kuvio 1), joka tarjoaa näkökulman struktuuriin, joka voidaan nimitä uutisten tekemisen mikromaailmaksi.

Seuraavaksi Greimas yhdistää neljä termiä A_1 , A_2 , \bar{A}_1 , \bar{A}_2 ja kutsuu näitä yhdistelmiä 'metatermeiksi': $(A_1 + A_2)$, $(A_2 + \bar{A}_1)$, $(A_1 + \bar{A}_2)$ ('kompleksitermi') ja $(\bar{A}_2 + \bar{A}_1)$ ('neutraalitermi'). Näiden neljän metatermin avulla erotan neljän tyyppisiä diskursseja tai rituaaleja, jotka määrittelen struktuurallisesti. Ensiksi meillä on diskurssityyppi $(A_1 + A_2)$, joka on sekä lähentymistä että välttämistä ja joka on tarkassa balanssissa. Se pitää oikean etäisyyden tosiasioihin ja yleisöön. Toiseksi meillä on diskurssityyppi, jolle on ominaista liiallinen etäisyys ja liiallinen kunnioitus $(A_1 + \bar{A}_2)$. Se on pelkkää välttämistä ilman lähentymistä. Kolmas diskurssityyppi tekee väkivaltaa pyhyydelle. Se osoittaa liiallista uteliaisuutta. Siinä on kysymys lähentymisestä ilman etäisyyttä $(A_2 + \bar{A}_1)$. Neljännelle diskurssi-

tyypille on ominaista neutraalisuus ja passiivisuus. Siitä ei löydy sen enempää lähentymistä kuin välttämistäkään $(\bar{A}_2 + \bar{A}_1)$.

Kehittelen tätä teoriaa lisää määrittellessäni kovaa ja pehmeää uutista. Tässä määrittelyssä hyödynnän Lacanin (1969-70, 1970a, 1970b) psykoanalyttisen teorian viimeisessä vaiheessa hahmottelemaa diskurssitypologiaa. Siksi onkin tarpeellista ensiksi karkeasti luonnehtia Lacanin subjektiteoriaa.

Lacanin subjektikäsitys

Suhteeni toisiin ja todellisuuteen on aina välittynyt. Sitä aina välittävät semioottiset systeemit, jotka toimivat rastereina itseni ja sen mitä Lacan kutsuu Todelliseksi välillä – tehden tämän Todellisen saavuttamattomaksi, mahdottomaksi.

Nämä semioottiset systeemit, joista merkittävin on luonnollinen kieli, voidaan määritellä merkitsijöiden kokoelmaksi – elementeiksi, jotka tekevät mahdolliseksi merkityksen tuottamisen systeemin lakeja seuraamalla.

Lacan kutsuu näitä systeemejä ja niiden lakeja symboliseksi järjestykseksi – so. kulttuurin järjestykseksi ja laiksi, jotka edeltävät jokaista yksilöä. Ne ovat ulkoisia subjektiin nähden ja niihin subjektin on pakko alistua. Lacanin toinen nimi symboliselle on l'Autre, Toinen. Sen symbolina Lacan käyttää isoa T-kirjainta.

Edellä esitetyt näkemykset ovat osoittaneet, että välitön ja täydellinen minän, ilmiöiden, toisen läsnäolo menetetään kulttuurissa (T:ssä) ja että kulttuuri ei voi palauttaa kerran jo menetettyä. Lacanin väite onkin, ettei mikään kielen elementti, ei mikään merkitysijä, voi täydellisesti esittää uudelleen (re-present) subjektia, koska "merkitysijä on se mikä esittää (represent) subjektin toiselle merkitysijälle" (Lacan 1977, 316). Toisin sanoen subjektin syntyä koskeissa keskusteluissa viitataan seuraavaan kielifragmenttiin ja tämä on se tekijä, joka lopullisesti määrittelee totuuden ihmisestä: ihminen kulttuurisena olentona, Toisen artikuloimana ja puhumana on olento, jolta puuttuu jotakin, minkä takia häntä voidaan pitää olentona, jolla on halu. Tätä olentoa Lacan kutsuu halkaistuksi subjektiksi ja sen symboli on $\$$.

Tästä johtuen ihminen on aina erotettu jostakin osasta itseään. Tähän osaan Lacan viittaa objekti T(oisena). Tämä objekti T on samalla kertaa ihmisen halun syy ja mahdollinen ehto hänen nautinnolleen, mutta tätä halua ei voi koskaan täydellisesti tyydyttää eikä tämä nautinto voi koskaan olla täydellinen. Toisin sanoen kielen olemus – se mikä tekee kielestä kielen ja konstituoi tiedostamattoman halun – on siinä ettei se voi ilmaista kaikkea (sannottuun voidaan aina lisätä sana). Kulttuurin, Toisen, olemus on juuri siinä että se ei ole kaikkea: on olemassa myös "puute Toisesa" – Toinen myös on 'salvattu' \emptyset .

Lacanin sanoin juuri Symbolinen Isä on se tekijä, joka formuloi Lain – ei ainoastaan kiel-

tona: asymbolisena, erottumattomana, välitömyytenä, insetinä vaan myös käskynä: erona, välityksenä, kommunikaationa, henkilökohtaisena haluna – jonka kautta lapsi tulee erotetuksi äidistään ja joutuu pakosta kielen ja kulttuurin järjestykseen, Symboliseen. Tätä lapsen on maksettava hinta: hänen on pakko olettaa, että häneen on painanut merkkinsä perushalkeama, "olemuksen puute" (Benvenuto & Kennedy 1986, 18). Juuri tämä symbolinen kastratio tekee ihmisestä haluavan olennon ($\$$). Ensimmäiseksi palkinnoksi maksamastaan hinnasta lapsi saa symbolisessa järjestyksessä – siinä kulttuurissa ja yhteiskunnassa johon hän on joutunut – identiteetin, nimen. Tätä identiteettiä Lacan symbolisoi kirjaimella S₁ (mestarimerkitysijällä), jonka kautta lapsi ottaa paikkansa muiden joukossa ja voi sanoa "minä". Tämä identiteetti tulisi määritellä negatiivisesti eli niin kuin fonemi määrittellään fonologisessa systeemissä: olen sitä mitä muut eivät ole. Siinä määrin kuin yksilö identifioi itsensä kommunikaation tarjoaman ykseyden kuvassa hän tukahduttaa sen tosiasian, että hän on halkaistu subjekti. Lacan kutsuu tätä tukahduttamisen mekanismeja Imaginaariseksi.

Lacanin neljä diskurssia

Lacanin neljän diskurssin tai kommunikatiivisen tyylin teorian ideana on, että lapsi, joutuessaan symboliseen, hankkiessaan kielen ja kulttuurin ja täten hyväksyessään Lain ja symbolisen kastration, myös hankkii tietyn asenteen lakia, kieltä, kulttuuria kohtaan ja samalla kertaa asenteen omaa identiteettiä ja näin saavuttamaansa subjektiviteettiä kohtaan. Tämän asenteen täytyy ilmetä kielen käytössä, jotta tätä käyttöä voitaisiin kutsua diskurssiksi. Tämä idea löytyy myös Bourdieulta (kts. esim. Bourdieu & Passeron 1970, 143ff) ja se

on myös Bernsteinin ajattelun pohjana (kts. esim. Bernstein 1971).

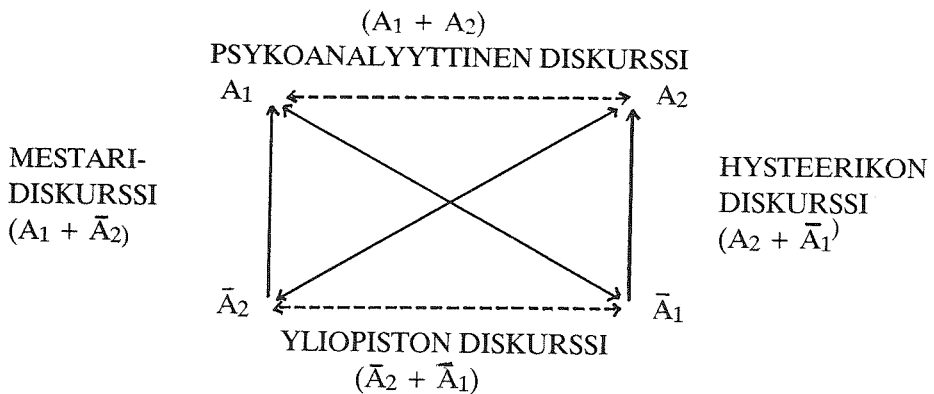
Lacanin neljä diskurssia perustuvat neljälle strukturaaliselle asenteelle (Nemo 1975, 85), joiden symboliseen järjestykseen kuuluvien voidaan olettaa omaksuneen. Tässä yhteydessä on tapana huomauttaa, että nämä diskurssit eivät kuvaa psykologisia kategorioita tai määrättyjä yksilöitä. Ne ovat formaalisia tyyppejä, joiden pohjalta yksilöitä ja ryhmiä luonnehtivat diskurssit voidaan määritellä (Nemo 1975, 87-88; Clavreul 1978, 163). Tärkeää on huomata, ettei yksilön tai tietyn käytännön (esim. journalistisen käytännön tai kuten Clavreul osoittaa, lääketieteellisen) tarvitse olla sidottu yhteen positioon, vaan se voi ottaa useita erilaisia positioita. Lacan on yrittänyt formalisoida typologiaansa, josta itse otan esille vain ne puolet, joita pidän tarpeellisena argumentaationi kannalta. Määrittelen nämä neljä asettamalla ne semioottiseen neliöön (kuvio 2).

Mestarin diskurssi:

– Mestari-diskurssi edustaa jokaista diskurssia, jossa subjekti tavoittelee sanan valtaa instituution sisällä olevasta positioista S_1 käsin. Tämän tyyppistä diskurssia edustaa mo-

dernin ihmisen rationaalinen diskurssi, joka ei tunnusta muuta mestaria kuin oman järkensä ja objektiiviset tosiasiat – toisin sanoen ei muuta mestaria kuin itsensä.

Johdannossa käsitellin tämän diskurssin legitimoitua. Lacan ilmaisee saman hänelle tyypillisellä kielellä: "Le signifiant-Maitre surgit de m'etre/maitre a moi-meme" (Quackelbeen & Verhaege 1984, 63). Tämän diskurssin lähtökohtana ovat tosiasiat, niiden tulkinna. Näiden avulla Mestari muotoilee mitä pitää tehdä ja täten agitoi muita. Subjekti takeruu tosiasioihin, mikä tapahtuu välttämällä kaikkea subjektiiviseen vivahtavaa. Siksi asetan tämän diskurssin metatermin ($A_1 + \bar{A}_2$) kohdalle: sitä luonnehtii objektiivisuus, abstraktisuus ja liiallinen etäisyys. Clavreul'n (1978) lääketieteellistä diskurssia koskevan kuvauksen perusteella tätä diskurssia voidaan luonnehtia seuraavasti. Mestari-diskurssi on läsnä siellä, missä subjekti tosiasioiden, rationaliteettinsa ja tietoja koskevien sääntöjensä, relevanssin ja arvon – eli niiden rakenteiden, jotka hallitsevat tiettyä diskursiivista kenttää, so. tiettyä instituutiota (Toisen osana) – avulla muuntaa joukon erillisiä elementtejä merkeiksi ja järjestää ne merkityk-

Kuvio 2. Lacanin neljä diskurssia

sellisiksi muodoiksi (esim. lääkärin diagnoosiksi). Täten Mestari (S_1) kirjaimellisesti luo todellisuuden, jota Lacan symbolisoi S_2 (Mestarin tieto). Näin se tarjoaa selvän käsityksen todellisuudesta ja sitä hallitsevista laeista.

Mestaridiskurssi tavoittelee objektiivisuutta ja rationaalisuutta. Mestarille yllä mainitut tosiasiat, säännöt ja rakenteet, so. Toinen, on olemassa ja Toista koskeva tieto voidaan tuottaa tällä tavalla. Jokaisen (itse mukaan lukien) tulee alistua tähän. Voidaankin sanoa, että mestaruutta on olla kuuliainen omalle järjelleen. Tämä tarkoittaa, että Mestari tukahduttaa oman subjektiviteettinsa, oman halunsa samalla tavoin kuin tyhjentää tosiasioista jokaisen niihin kuulumattoman subjektiviteetin, jokaisen asiaankuulumattoman yksityiskohdan, jokaisen satunnaisuuden. Täten hän formuloi yleistä, objektiivista tietoa, jonka avulla hän agitoi muita. Tämä tieto ei ole myöskään suunnattu hänen omalle subjektiviteetilleen. Esimerkiksi lääketieteellisessä diskurssissa sairaus erotetaan kokonaisvaltaisesta inhimillisestä olennosta – potilasta ei lähestytä subjektivisessa kärsimyksessään vaan hänen sosiaalisen roolinsa kautta. Samalla tavoin poliitikko kosiskelee äänestäjiä (ainakin silloin kun hysteeristä diskurssia ei käytetä), hallitus kansalaisiaan ... ja näin rationaalinen tieto leviää instituutioiden sisällä.

Tässä yhteydessä Gouldner (1976, 40) puhuu 'dekontekstualisaatiosta': "länsimaissa kulttuureissa rationaalinen ajattelu tunkeutui eteenpäin sulkemalla kulttuurista pois sen satunnaisia ja katoavia elementtejä. Huomio keskitettiin röhkeästi pysyviin – se on, koviin abstraktioihin". Abstraktio on kompleksisen reduktio 'olennaiseen' valikoinnin ja yksinkertaistuksen avulla. Abstraktio on täten dekontekstualisaation ilmenemismuoto, joka siirtää tai konstruoi ilmiön erilleen komplek-

sisuudesta, joka syntyy arkikielen ja jokapäiväisen elämän normaalissa kontekstissa. Tämän diskurssin tekstuaalinen ominaispiirre on se, että sen enempää lähettäjällä kuin vastaanottajalla ei ole mitään merkitystä tekstin tuottamisessa ja tulkinassa, joka toimii omilla ehdoillaan ilman kontekstia (Clavreul 1978, 164-165). Tyyli perustuu kirjaimeen (mikä ei ole välttämättä sama asia kuin kirjoitettu kieli).

Tästä johtuen Mestaridiskurssille on luonteenomaista kaikenlaisen subjektiviteetin tukahduttaminen – sen tosiasian tukahduttaminen, että ihminen on halkaistu olento ($\$$). Lacan symbolisoi tätä tukahduttamista $\frac{S}{S'}$, samalla tehden ilmeiseksi sen tosiasian, että Toinen on 'salvattu' (\emptyset). Toisin sanoen kaikkea ei voi ilmaista kielellä. Tähän diskurssiin liitetty nimi "minä", joka ilmenee diskurssissa, ei viittaa tekijään eikä – käyttäakseni Bourdieun (1984, 34ff) terminologiaa – empiiriseen yksilöön. Se viittaa pikemminkin konstruoituun yksilöön, joka täten ainutkertaisuudessaan (S_1) saa paikkansa ja sillä on merkitystä globaalissa institutionaalisessa kentässä, joka voidaan nimetä Toiseksi. Täten Mestari puhuu institutionaalisella äänellä institutionaalisen identiteetin kautta (Lerman 1983, 1985).

Tuskin tarvitsee sanoa, että tämä Vallan diskurssi oli Foucault'n globaalisen tuotannon aiheena ja että samoin kuin Foucault'n myös Lacanin käsite ylittää perinteisen eron ideologian ja tieteen välillä. "Olisi väärin ajatella, että Mestaridiskurssi olisi status quon diskurssi (muut diskurssit pitävät tästä huolen). Näin siksi, että tulisi tajuta, että välttämätön ehto mestarin diskurssille on etäisyys, joka sisältää etäisyyden suhteessa omaan käytäntöön ja siihen liittyviin käytäntöihin, arvoihin ja relevanssisysteemeihin" (Bourdieu & Passeron 1970, 147). Mestari onkin se, joka to-

siasioiden ja oman rationaliteettinsa pakottamana voi muuttaa mielipidettään. Mestari on se, joka alistuu yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin ja auttaa näiden muutosten toteuttamisessa. Siksi Mestaridiskurssi ei ole ainoastaan läsnä siellä missä Valtaa käytetään vaan myös siellä, missä siitä taistellaan.

Ennen kuin siirryn tutkimaan miten hyvin kovat uutiset, jotka ovat laatulehdistölle ominaisia ja joita luonnehtii pelkkä etäisyys, edustavat Mestaridiskurssia, esittelen kolme uutta diskurssia.

Yliopistodiskurssi:

– Lacanin Yliopistodiskurssi on sovellettavissa kaikkiin kasvatuksellisiin diskursseihin. Tässä diskurssissa Mestarin tietoa systemaattisesti rekisteröidään, selitetään ja siirretään muille. Tämä tapahtuu muiden hyvinvoinnin edistämiseksi ja tällä tavoin tämä diskurssi legitimoit itsensä. Clavreul (1978, 166) huomauttaa miten tässä diskurssin objektiivisuus kehittyi ankaraksi neutraalisuudeksi: tunnusnettujen Mestarien erilaiset näkökulmat täytyy aina esitellä. Toisin sanoen Mestaridiskurssin etäisyys muuttuu neutraalisuudeksi ($\bar{A}_2 + \bar{A}_1$). Tässä prosessissa 'reseptitiedon' – joka on konstituovaa tietoa – alkuperäisyys ja persoonallinen aspekti köyhtyy ja fiksoituu. Tämä tieto lisätään konstituoituun tietoon, missä kaikki se tieto, joka ei sovi siihen, vain vastahakoisesti hyväksytään. Lacan symbolisoi tätä $\frac{S_2}{S_1}$.

Tässä diskurssi palvelee status quoa, vakiintunutta järjestystä. Tässä yhteydessä voi palauttaa mieliin keskiaikaisen eron – jota Bourdieu usein lainaa – joka vallitsee tekijän (author), joka extra ordinaruksena tuottaa ja välittää alkuperäisiä tuotteita ja luennoitsijan (lector), joka ordinaruksena selittää ja siirtää vakiintuneiden auktoriteettien tietoa, lainmääräyksiä yhä uudelleen välillä (Bourdieu & Passeron 1970, 73; Bourdieu 1984, 140, 153-

154; Bourdieu 1982, 207ff). On ilmeistä, että journalisti kun hän takertuu siihen mitä kutsutaan "virallisen lähteen näkökulmaksi" (Snow 1983, 47-48) voidaan sijoittaa jälkimmäiseen, kirjurien diskurssiin. Tämän tyyppinen journalismi johtaa siihen tosiasiaan, että "lukijoille esitetään usein vain 'virallinen' tai 'PR-näkökulma'" (Snow 1983, 47-48).

Hysterikon diskurssi:

– Hysterikon diskurssi on vallattomien diskurssi. Se tulee näkyviin kun diskurssi luo puu subjektin perushalkeamasta ja sen halusta ($\$$). Hysterikolle on tyyppillistä, että hänen haluaan ei voida tyydyttää ja että halun objektia ei voida ilmaista sanoin (ja siksi se manifestoituukin symptomaalisesti). Hysterinen subjekti puhuu puutteen situaatiosta, jota Lacan symbolisoi $\frac{\$}{o}$ (objekti o, joka on halun ja nautinnon synn symboli, on tukahdutettu). Diskurssissaan hysterikko aina turvautuu omaan subjektiviteettiinsä eikä löydä Mestarin (S_1) ykseyttä. Hän ei ole itsensä mestari ja näin ollen häntä ei tarvitse ottaa lukuun. Hysterikko, jolle on ominaista mahdottomuus objektivoida subjektiviteettiaan kielen välityksellä ja kykenemättömyys nautintoon, kääntyy kaikenlaisten auktoriteettien, Mestarien puoleen saadakseen tietää totuuden itsestään. Kuten tulen myöhemmin osoittamaan, hysterinen subjekti kohottaa Mestarin asemaan, jota Lacan kutsuu idealisoiduksi tai imaginaariseksi Isäksi, so. kastroimattomaksi Isäksi, jolle hän on rakastavan kuuliainen ja jota hän samalla kertaa tiedostamattomasti vihaa, koska tämä isä nähdään kaiken nautinnon kieltäjänä (Supereгона).

Yhdistän tämän diskurssin pehmeään uutiseen, joka uteliaasti tunkeutuu toisen henkilökohtaiselle alueelle ja jossa hysterinen subjekti voi tyydyttää kielletyt halunsa sentimentaalisten tarinoiden avulla. Tämän tyyppinen journalismi esittää auktoriteetit ja ido-

lit hyvin ambivalentilla tavalla. Toisin sanoen tässä diskurssissa subjektilla ei ole riittävää etäisyyttä itseensä ja tosiasioihin, kaikenlainen objektiivisuus ja etäisyydenotto puuttuvat: halutaan tietää liikaa ($A_2 + \bar{A}_1$).

Analyttinen diskurssi:

– Analyttinen diskurssi tähtää johonkin sellaiseen mitä yksikään muu diskurssi ei voi toteuttaa: oikeaan etäisyyteen ja lähentymiseen. Vaikka analysoija vaikenee puhumisen sijasta, hän tukee subjektin diskurssia, koska hän houkuttelee subjektin ilmaisemaan halujaan ja subjektiveettiaan, so. pukemaan ne sanoiksi Toisen kielessä. Tämä diskurssi objektivoi subjektiivisen ja subjektivoi objektiivisen. Kielen kautta yksityinen yleistetään ja samalla kertaa yleinen saa piirteitä, jotka vaikuttavat yksilöön hänen subjektiveetissaan: ($A_1 + A_2$).

Viitaten Freudin (1964, 245) esittämään väitteeseen, että analyysi (parantaminen), kasvatusta ja hallitseminen ovat mahdottomia ammatteja, Lacan (1970a, 96-99) väittää freudilaisella pessimismillä, että jokaiselle näistä neljästä diskurssista on ominaista mahdottomuus ja kykenemättömyys. En aio kehittää tätä teesiä tarkemmin, mutta haluan huomauttaa, että diskurssi, jota luonnehtii oikea tasapaino, oikea etäisyys/lähentyminen, on myyttinen siinä mielessä, jonka Levi-Strauss (1958, 254) myyttille antoi – nimittäin, että myytti tarjoaa ratkaisun kulttuurissa koetuille vastakohtille. Myös Clement (1981, 153ff) Lacanin tuotannon kommentaarissaan viittaa analyttiseen diskurssiin myyttisenä tasapainotilana – hänkin viitaten Levi-Straussiin (1973, 31-35). Otan tämän teeman esille myöhemmin kunhan olen ensin tarkastellut kovaa ja pehmeää uutista.

**Kovat uutiset:
voimakkaiden etäisyys**

Uutinen on tiedon muoto: Tuchmanin (1978, 1) mukaan "uutisen tehtävänä on kertoa, mitä me tahdomme tietää, meidän tarvitsee tietää ja mitä meidän tulisi tietää". Uutiset tarjoavat informaatiota tapahtumista, jotka ovat joko yhteydessä siihen tapaan millä ihmiset ovat suhteessa toisiinsa tai luontoon. Ihmisten väliset suhteet perustuvat säännöille, ne ovat institutionalisoituja – myös suhteemme luontoon on hallintasuhde. Molemmista tapauksissa seuraus on, että normaalisti me tiedämme mitä odottaa toisilta ja luonnolta. Toisinaan kuitenkin käy niin, että rikokset, skandaalit, onnettomuudet, katastrofit tuottavat pettymyksiä näihin odotuksiin. Gansin (1980, 52ff) terminologiaa käyttäen voimme puhua 'järjestys-' ja 'epäjärjestysuutisista'.

On hämmästyttävää, että ei ole minkäänlaista yksimielisyyttä siitä, mitä tässä yhteydessä tulisi pitää kovana uutisena. Siitä kuitenkin vallitsee yksimielisyys, että järjestysuutiset ovat kovia uutisia. Tässä mielessä järjestysuutinen voidaan määritellä uutiseksi, joka koskee ja on peräisin instituutioista, jotka säätelevät ihmisten välisiä sekä ihmisen ja luonnon välisiä suhteita ja jossa Mestari-diskurssia kehitellään ja siirretään. Järjestysuutiset ovat uutisia, jotka koskevat ja ovat peräisin 'repressiivisistä ja ideologisista valtiokoneistoista' käyttäkseni Althusserin (1971) terminologiaa. Tämän tyyppistä uutista on kuvailtu monin tavoin: se antaa tietoa "yhteiskunnan organisoituista intresseistä, eli... sen instituutioista" (Hughes 1942, 15), "yhteisöllisen elämän vakavimmista institutionaalisista asioista... olennaisista kysymyksistä, jotka vaikuttavat yhteiskunnan arvoihin ja normatiiviseen rakenteeseen" (Snow 1983, 59). Se on uutinen, joka koskee kansakuntaa, toisin sanoen enti-

teettiä joka "muodostuu sellaisista symbolisista komplekseista kuin Hallitus, Liike-elämä ja Työvoima, Laki, Uskonto, Tiede, Lääketiede, Kasvatus, Taiteet" (Gans 1980, 19).

Kuitenkin kun halutaan vastata kysymykseen, mihin epäjärjestysuutiset kuuluvat, ei vallitse yksimielisyyttä. Siinä missä Gans (1980, 52ff) ja Tuchman (1978, 48) – joka kutsuu epäjärjestysuutisia 'spot news'ksi – tarkastelevat epäjärjestysuutisia kovina uutisina, siinä Euroopassa rikokset, onnettomuudet, katastrofit, skandaalit... usein luokitellaan pehmeiksi uutisiksi (kts. Reumann 1971; Luger 1983, 70ff).

Väärinkäsitys on peräisin siitä tosiasiasta että uutiskategorioiden määritelmiä ei voida pohjata pelkästään raportoitujen tosiasioiden ominaisuuksiin, vaan siihen tapaan millä tosiasioita raportoidaan – toisin sanoen tekstuaaliset strategiat ja rituaalit, 'uutisnäkökulma', tulisi ottaa tarkasteluun erottavana elementtinä. Hughes (1942) oli tietoinen tästä kun hän väitti, että samat tosiasiat voidaan kuvata sekä kovana että pehmeänä uutisena riippuen valitusta kulmasta – mikä samalla tarkoittaa, että ne kiinnostavat erilaisia yleisöjä. Fishman (1982, 288 nootti 6) sanoo täsmälleen samaa väittäessään "uutisen kovuus ja pehmeys ei ole tapahtumissa itsessään vaan se tulee uutisten tekijöiden päätösten mukana" valitun näkökulman kautta. Tämä tarkoittaa että kovien uutisten on täytettävä koko joukko tekstuaalisia tietoja.

Mestaridiskurssi:

– Ensimmäinen ehto on etäisyys, joka – kuten olen jo osoittanut – on ensisijaisesti Mestaridiskurssia luonnehtiva ominaisuus. Tässä yhteydessä haluan lainata vastauksen, jonka yksi tärkeä ranskalainen laatulehden johtaja antoi kysymykseen, joka koski sitä, julkaisisiko hänen lehtensä yhteiskunnan vihollisen n:o 1 haastattelun niin kuin eräs viikkolehti oli

tehnyt ja joutunut syytteeseen tästä myöhemmin. Hänen vastauksensa oli: "Tietenkin, mutta epäsuoraa esitystapaa käyttäen". Tämän anekdotin lainaa Bourdieu (1979, 521, alaviite 50), joka edellisellä sivulla asettaa vastakkain laatu- ja sensaatiolehdistön.

Laatulehdistö on politiikan tekijöiden lehdistöä joko heidän sanojensa, ideologioittensa tai tekojensa kautta. Sensaatiolehdistö on niiden lehdistö, jotka joutuvat kestäämään politiikkaa ja jotka voivat asettaa ensimmäisen diskurssin rationaliteettia ja refleksiivisyyttä vastaan ainoastaan tunteensa.

Niinpä onnettomuudet, rikokset, katastrofit ... ovat kovia uutisia, kun niitä käsitellään tarpeellisella etäisyydellä. Ne ovat pehmeitä uutisia kun – kuten tulemme näkemään – niitä käsitellään liian lyhyen etäisyyden päästä. Niinpä kovat uutiset välittävät järjestysuutisia ja täten informaatiota siitä miten asiat ovat. Silloinkin, kun kovat uutiset ovat epäjärjestysuutisia, ne välittävät informaatiota asioista niin kuin ne ovat tai niin kuin niiden tulisi olla. Näin siksi, että kovissa uutisissa ei olla kiinnostuneita rikoksista, katastrofeista, moraalisesti poikkeavasta käyttäytymisestä samalla tavoin kuin pehmeissä. Välittäessään tämänkaltaisia uutisia kovat uutiset vain korostavat järjestystä kuten Gans (1980, 52ff) itse sen ilmaisee. Hän viittaa samalla siihen, että sellaisissa uutisissa painotus on enemmän järjestyksen uudelleen voimaansaattamisessa, kuin epäjärjestyksessä itsessään (tosiasia, jonka jatkuvasti ottavat esiin ne, jotka tutkivat rikosuutisia, usein viitaten Durkheimin 'kollektiivisen tietoisuuden keskittymisen' käsitteeseen – kts. esim. Chibnall 1980, 185).

Onko kova uutinen sitten Mestaridiskurssi? Viitaten Molotochin ja Lesterin (1974) tekemään erotteluun 'sattumusten' (occurrences) ja 'julkisten tapahtumien' (public events) välillä voidaan väittää, että journalisti tuntemal-

la sen uutisintituution säännöt, rakenteet ja arvosysteemit, jossa hän työskentelee, suorittaa mestarillisen teon, kun hän muuntaa 'satumuksen' julkiseksi tapahtumaksi ja käytettävissä olevien genrejen avulla muuntaa tämän tapahtumat (event) uutistarinaksi. Näin journalisti osoittaa kompetenssinsa suorittaa teko jossa "tapahtumat – kaikessa monimutkaisuudessaan – dekontekstualisoidaan jäsenten jakamasta yhteisestä merkityksestä ja rekontekstualisoidaan uutisformaatin sisällä" (Altheide & Snow 1979, 90).

Kaikkea tätä on tutkittu perusteellisesti. On osoitettu (usein kritiikkinä) miten journalistit käyttävät valintakriteereitä määrittämään 'uutisarvoisuutta' (kts. esim. Galtung & Ruge 1970). 'Käännetyn pyramidin' ei-narratiivinen rakenne tekee mahdolliseksi tuottaa asiallisia, täydellisiä ja täsmällisiä raportteja, joissa ei ole tarpeettomia yksityiskohtia. Ne ovat raportteja, joissa tosiasiat on luokiteltu relevanssirakenteen, so. informaatioarvonsa ja ajankohtaisuutensa mukaan (van Dijk 1983, 1985, 1986).

Tämä tekstuaalinen muoto tekee mahdolliseksi journalistille eliminoida kaikenlaisen subjektiivisuuden diskurssistaan, antaa tosiasioiden puhua puolestaan sekä erottaa ne tulkinnoista ja mielipiteistä (Desmond 1976, 212). Näin journalisti saavuttaa sen minkä olen määritellyt Mestaridiskurssiksi. Kuvaillessaan tätä muotoa myös Tuchman (1972, 670) väittää, että journalisti "ei voi väittää vallan kuuluvan jollekulle toiselle. Reportteri voi ainoastaan vedota professionalismiin ja väittää ingressin olevan pätevän *oman* uutisten arvioimiskykynsä pohjalta" (kurs. Van Poecke). Tämän tekstuaalistamisrakenteen määräämä nominaalinen tyyli, joka tässä kontekstissa myös konnotoi objektiivisuutta ja etäisyyttä, tulee – tekemällä mahdolliseksi siirtää informaatiota tiivistetyssä muodossa –

varmasti lisäämään tehokkuutta, mutta ei diskurssin eloisuutta ja ymmärrettävyyttä.

Täten uutinen tekee Mestaridiskurssin mahdolliseksi. Kovan uutisen 'ajankohtaisuutta' (Roscho 1975, 10ff) tai 'välittömyyttä' (Schlesinger 1978, 83ff) voidaan luonnehtia toteamalla sen olevan "käytännöllisesti pelkkää näyttämöä, jossa on vain vähän kulissia" (Schlesinger 1978, 104). Ensiksi kuten yllä huomautin uutinen ei ole tiedettä, sillä on toinen tehtävä. Tuchmanin (1978, 4), joka lainaa Lasswellia, tavoin voidaan todeta, että "uutiset koordinoivat tapahtumia monimutkaisen yhteiskunnan sisällä tekemällä muuten saavuttamattomissa olevan informaation kaikkien saatavaksi". Toiseksi kovien uutisten 'objektiivinen uutisointi' tekee 'tulkitsevan uutisoinnin' ja toimituksellisen kommentin tarpeelliseksi (ja päin vastoin). Ja juuri tällä tavalla tämä uutisgenre legitimoit itseään edellä mainitussa merkityksessä.

Bourdieuhan (1979, 521) yhtyen voi väittää, että tällä tavalla laatulehdet – perustuen pelkkään journalistin ja yleisön väliseen sekä todellisuutta koskevaan (joka myös sisältää vallan todellisuuden yli) etäisyyteen – puhuttelevat yleisöä, jonka he tunnistavat poliittiseksi subjektiksi. Tämä poliittinen subjekti on sellainen subjekti, joka jos ei nyt suoranaisesti tee historiaa, ainakin on kykenevä historiaa koskevaan diskurssiin – toisin sanoen hän on subjekti, joka on otettava huomioon (S₁). Niinpä kova uutinen voi olla diskurssia Mestarilta mestarille, mikä myös edellyttää etäisyyttä olemassa olevista mielipiteistä, relevansseista ja arvosysteemeistä (ja siksi myös kompetenssia muuttua).

Yliopistodiskurssi:

– Kuitenkin jos myös toinen kriteerimme tulee olla läsnä, jotta voimme puhua kovasta uutisesta, tällöin sitä tulisi kvalifioida Mestarin ääneksi, so. siksi mitä Lacan kutsuu Yli-

opistodiskurssiksi. Nyt ei todellakaan voida jättää huomiotta sitä kritiikkiä, että kova uutinen perustuu siihen mitä Snow (1983, 47-48) kutsuu 'virallisen lähteen näkökulmaksi': saadakseen informaatiota journalisti ei ainoastaan kosiskele legitimoituja lähteitä, joilla on suuri näkyvyys instituutioiden ja organisaatioiden sisällä (Roscho 1975, 61-63), vaan omaksuu myös näiden lähteiden säännöt, relevanssin ja tulkintarakenteet (kts. myös Sigal 1973, 119-130; Altheide & Snow 1979, 81ff; Gans 1980, 116f). Erityisesti Tuchman (1972, 1973, 1978, 1983) ja Fishman (1980, 1982) ovat osoittaneet, miten organisaationaalisten rajoitusten ja niistä johtuvine yrityksineen 'rutinoida odottamatonta', journalistit omaksuvat Mestarien ja heidän byrokratioidensa tulkintarakenteet. Fishman kutsuu näitä rakenteita 'byrokraattisiksi kausirakenteiksi' ja eksplisiittisesti väittää, että tämä on tyypillistä kovalle uutiselle: "mitä kirjoitetaan byrokraattisen relevanssiskeeman ulkopuolella ovat 'pehmeitä uutisia'" (Fishman 1980, 320).

Tällaista journalistista diskurssimuotoa voidaan luonnehtia seuraavasti: journalisti täydellisesti katoaa sen tiedon taa, joka ei ole hänen omaansa. Hän jää "suhteellisen passiiviseksi linkiksi lähteen ja yleisön väliin... hän on kääntäjä... joka kääntää lähteiden erikoiskielen kieleksi, jota myös tavallinen yleisö voi ymmärtää" (Glasser 1985, 56). Lyhyesti tässä journalisti toimii Hallin (1978) terminologiaa käyttäkseni 'toisenasteisena määrittelijänä', pedagogina, ja journalistinen diskurssi toimii ainoastaan status quon diskurssina, koska se ei tuota minkäänlaista alkuperäistä tietoa ja se avautuu ainoastaan vastentahtoisesti uusille visioille (Tuchman 1978, 215). Tätä on myös tutkittu perusteellisesti.

Ensi sijaisesti tietenkin on olemassa käsitys objektiivisuudesta puolueettomuutena ("tasapuolisuutena, vastuullisuutena, rehellisyte-

nä, vääristymättömyytenä..." (Schlesinger 1978, 163). Reduktioon, johon Mestaridiskurssi perustuu, lisätään toinen reduktio, joka vie kohti totaalisesti persoonatonta diskursia. Roschon (1975, 41) mukaan journalistista nyt tulee "objektiivinen haastattelija, joka kirjaa kaikki autoritatiiviset mielipiteet puolueettomasti". Roscho jatkaa: "jopa silloin kun hän on tapahtuman silminnäkijä, reporteri lisääntyvässä määrin luottaa institutionaaliin lähteisiin raportoimiensa datojen autoratiiviseksi vahvistamiseksi". Mitä tulee tosiasioiden tulkintaan Roscho aivan oikein huomauttaa, että huolimatta virallisesta näkökulmasta "yhä enemmän 'asiantuntijoita', säätieteilijöitä, psykiatreja, taloustieteilijöitä tai minkä tahansa julkisuuteen tulleen alan erikoisasiantuntijoita ... on tullut mukaan julkisten viranomaisen ja institutionaalisten edustajien joukkoon tapahtumien autoratiivisina tulkitsijoina ja tilanteen määrittelijöinä". Lisäksi tietenkin on olemassa pakottava tarve "ristiriitaisten mahdollisuuksien esittämiseen" (Tuchman 1971, 665) – toisin sanoen sääntö, että "tarinan molemmat puolet" (Tuchman 1978, 90) on esitettävä, mikä on yksi niistä monista säännöistä, joita voidaan soveltaa ongelmallisten aiheiden "persoonattomaan, epäsuoraan käsitteelyyn" (Lerman 1985, 188). Lyhyesti tässä näkemyksessä kovat uutiset eivät ole muuta kuin 'sitaattijournalismia' ja siksi ne vaativat "järkevää lainausmerkkien käyttöä" (Tuchman 1972, 668).

Tässä yhteydessä voidaankin kysyä onko tämän tyyppinen journalismi kovien uutisten rappeutumista tai kuten Fishman muiden muassa väittää: ei ole olemassa muun tyyppiä kovia uutisia kuin tämä byrokraattinen versio. Vastaus tähän kysymykseen määrittää minkä tyyppinen diskurssi kova uutinen on: onko se Mestaridiskurssi vai Yliopisto-/Pedagoginen diskurssi. Vai onko mahdollista, että

journalistinen diskurssi voi normaalisti ottaa molemmat positiot ja että täytyy viitata kommunistisen hallinnon alaiseen lehdistöön, jos haluaa löytää puhtaan pedagogista journalistia, joka on täydellisesti 'byrokraattisen propagandan' palveluksessa (Altheide & Johnson 1980).

Pehmeät uutiset: vallattomien ääni

Määritelmistä riippumatta kova uutinen tarjoaa 'etäistä tietoa'. Näin siksi, että se ei ainoastaan edellytä journalistilta, että hän julistaa pannaan kaikenlaisen asiaankuulumattoman subjektiivisuuden, yksityiset intressit ja mielipiteet, vaan se myös puhuttelee yleisöä toivoen ja odottaen, että se kykenisi myös tekemään abstraktioita sellaisista epäolennaisista tekijöistä ja muodostamaan mielipiteen, joka perustuisi vain tosiasioihin ja rationaliteettiin. Kova uutinen on tietoa Toisesta (instituutiosta) ja sen sisältä, mikä perustuu näiden instituutioiden sääntöihin ja relevanssirakenteisiin.

Toisin sanoen kova uutinen tarjoaa meille yleistä tietoa yleisistä intresseistä, joihin meillä kunnan kansalaisina tulisi olla mielenkiintoa. Tarvinnee tuskin sanoa, että kaikkeen tähän sisältyy myös luokkakomponentti, jota voidaan luonnehtia Bourdieuta (1979, 58) siteeraamalla: hallitsevalla luokalla on suurta mielenkiintoa yleisiä intressejä kohtaan, koska juuri siellä sen asemat sijaitsevat. Schutzin 'hyvin informoitu kansalainen' päätty nopeasti "järkevästi perusteltuihin mielipiteisiin alueille, jotka kuten hän tietää ovat ainakin välillisesti häntä koskevia, vaikka eivät kosketakaan hänen välittömästi käsillä olevia tarkoituseriään" (Schutz 1964, 122). Schutzin 'kadun mies' sitä vastoin tuskin ymmärtää tämän relevanssin päälle. 'Paketetut relevanssit'

ovat Schutzin (1964, 129-130) mukaan hänelle "yksinkertaisesti annettuja, eikä kannata yrittää ymmärtää niiden alkuperää ja rakennetta". Tämä johtaa Schutzin teesiin, joka löytyy myöhemmin myös Bourdieulta (1980a): julkista mielipidettä ei ole olemassa. Toisin sanoen: sanomalehti on aina joidenkin harvojen ihmisten kuten Bourdieulle (1979, 515) tai 'pienien yleisöjen' mielipidelehti niin kuin Hughesille (1942).

'Suurta yleisöä' koskevat valitukset ovat tunnettuja: hallitut luokat "kieltävät sen mikä heiltä kielletään" (Bourdieu 1979, 549) ja tämä uhkaa demokratiaa. Sen sijaan että luettaisiin nominaalista tyyliä viljelevää koviin uutisiin keskittyvää laatu-lehteä, katsotaankin televisiota ja jos sanomalehteä luetaan, siitä luetaan urheilua ja paikallisia asioita koskevat sivut tai 'human interest' -jutut, sensaatiouutiset, juorut ... lyhyesti sellaiset uutiset joille on luonteenomaista vähäinen etäisyys mitä populaarilehdistö käyttää suurten yleisöjen suosion tavoitteluun.

Mm. Bourdieun (Bourdieu & Passeron 1970; Bourdieu 1979) ja Bernsteinin (1971) tuotannon pohjalta tulee ilmeiseksi, että etäisyyteen liittyvä kompetenssi on hallitsevien luokkien ominaispiirre, joka hallituilta puuttuu. Tämä on seurausta siitä tavasta, jolla lapsi sosiaalistetaan perheessä ja tästä johtuen omaksuu määrätyn asenteen itseään ja Toista kohtaan, johon viittasin käsitellessäni Lacania. Ja vaikka tulee suhtautua varovaisesti ettei sorru siihen determinismiin, josta Bernsteinia kritisoidaan, on niin että – kuten toivon kykeneväni olemassaolevan kirjallisuuden pohjalta osoittamaan – voidaan erottaa määrätty yleisö, jolla on määritelty persoonallisuusrakenne ja joka enemmän kuin muut ryhmät etsii pehmeitä uutisia ja joka epäilemättä voidaan määritellä vallattomiksi – niiksi, joita ei tarvitse ottaa lukuun.

Kykenemättömyyden etäisyyden ottoon haluan kirjata pehmeiden uutisten ja niiden lukijoiden ominaisuudeksi. Tätä uutisgenreä voidaan näin ollen luonnehtia määrättyjen tekstuaalisten rituaalien ja strategioiden avulla, jotka ovat päinvastaiset kuin kovien uutisten vastaavat. Rationaliteetin sijasta hallitsee emotionaalisuus. Yksityiskohdat jotka – yleistämisen ja abstraktion tuloksena – ovat asiaankuulumattomia kovissa uutisissa tulevat nyt äärimmäisen merkittäviksi. 'Käännetyn pyramidin' nonnarratiivisuus – rakenne ja persoonaton nominaalinen tyyli (kirjain) – korvataan kerronnallisella rakenteella ja verbaalilla tyylillä, joka kuulostaa eloisalta, suoralta ja intiimiltä (ääni). Toisen kielen ja näkökulman käyttämisen sijasta pehmeät uutiset puhuttelevat lukijaa tämän omalla kielellä ja niitä voi "tämän takia välittää vain sellainen reportteri, joka kykenee näkemään maailman niin kuin hänen lukijansa sen näkevät. Täten se on lähempänä juorua ja kansantarinaa", väittää McQuail (1983, 141) Hughesia (1940) lainaten.

Hysterinen subjekti:

– Ennen kuin tarkastelen tätä lähemmin haluan luonnostella sen persoonallisuusrakenteen, joka mielestäni voidaan liittää tämän tyyppiseen uutiseen. Kuten juuri osoitin tietyn tyyppisestä psykoanalyttisesta, sosiaalipsykologisesta ja sosiolingvivistisestä kirjallisuudesta voidaan erottaa persoonallisuusrakenne, jonka haluan ymmärtää pehmeiden uutisten yleisöksi ja jolla Lacanin typologiassa on hysteerikon strukturaalinen asenne. Tarkoitankin mm. Adornon ja kumppanien (1950) 'autoritaarisen persoonallisuuden' teoriaa, jota Rokeach (1960) myöhemmin kriittisesti kehittäi omassa 'dogmaattisen' (vs. avoimen) persoonallisuuden teoriassaan ja joka vuorostaan voidaan yhdistää Bernsteinin (1971) tekemään eroon 'rajoittavien koodien' (alem-

mat luokat) ja 'elaboroitujen koodien' (keski-luokka) käyttäjiin. Tämän artikkelin puitteissa en voi mennä kaikkiin näihin erilaisiin teorioihin, joten rajoitun seuraavaan.

Hämmästyttävää näissä erilaisia persoonallisuusrakenteita koskevissa näkemyksissä on, että niiden mukaan lapsi sosiaalistuu sisäryhmän normeihin ja odotuksiin (rooliodotuksiin) ilman että hänelle tarjoutuu tilaisuutta ottaa etäisyyttä niihin.

Bernsteinin (1971, 146-147) sanoin: "Täten rajoittava koodi ilmaantuu siellä missä kulttuuri tai alakulttuuri kohottaa 'meidät' 'minun' yläpuolelle... elaboroitu koodi syntyy aina siellä missä kulttuuri tai alakulttuuri korostaa 'minää' 'meidän' kustannuksella". Tällainen asioiden esittäminen on itse asiassa determinististä ja mekanistista. Siksi haluaisinkin muotoilla yllä esitetyn teesin seuraavasti: "lapsi sosiaalistetaan niin että hänelle annetaan mahdollisuus kieltäytyä ottamasta etäisyyttä sisäryhmän hänelle asettamiin normeihin ja odotuksiin". Tämän uudelleenmuotoilun avulla haluan luonnostella kasvatusmallin, joka tarjoaa lapselle mahdollisuuden ottaa hysteerikon strukturaalinen positio.

On ilmeistä, ettei hysteria ole tietyn ryhmän tai luokan monopoli. Toisaalta on kuitenkin niin, että tämä kasvatusmalli löytyy useimpien hallittujen ryhmien ja luokkien piiristä. Kuten hahmotellusta dialektiikasta ilmenee, tällainen sosiaalistamisen muoto tuottaa (uudelleen) vallattomien ryhmän, joka ei kykene ottamaan etäisyyttä eikä Mestarin positiota. Juuri tästä väestöryhmästä tulee etsiä pehmeiden uutisten yleisöä.

Kun isä käsittää oman tehtävänsä oikein, hän tutustuttaa lapsensa Toiseen, yhteiskuntaan, Lakiin sillä tavalla, että lapsi omaksuu kompetenssin, jonka avulla hän yrittää tyydyttää henkilökohtaisia halujaan Toisen sisällä. Jotta tämä prosessi olisi mahdollinen on isän

tehtävä tietäväksi, että myös hän on Lain alainen — so. myös hän on symbolisesti kastroitu ja täten haluava olento. Tässä keskustelun kohteena olevan dialektiikan kohdalla näemme päin vastoin isän, josta, jos lapsi on halukas tulemaan mukaan, tulee lapsen imaginaarinen tai ideaalinen Isä. Tällä tavoin hänestä tulee myös hysteerinen subjekti. Tämä ideaalinen Isä on usein myös autoritaarinen isä, jonka ei nähdä olevan alistettu kastratiolle (ja jolta puuttuisi henkilökohtaiset halut) ja jolle subjekti rakastaen alistuu. Isä ei näe lapsen yksilöllisiä haluja, ja vastaavasti niitä ei tunnisteta eikä tyydytetä. Hän toimii täten henkilökohtaiset halut kieltävänä auktoriteettina (ja tämän vuoksi häntä tiedostamattomasti vihaataan). Siksi Laki on vain formuloitu ja jonka lapsi kokee tukahduttavana instanssina eli Superegon. Täten Lacan (1977, 301) esittää: "Tosiasiassa Idealisen Isän kuva on neuroottinen fantasia ... (siitä) on erotettavissa isän kuva, joka sulkee silmänsä haluilta. Isän tosiasiallinen funktio, joka on pohjimmiltaan yhdistää (eikä asettaa vastakkain) halu ja Laki, tulee vielä selvemmin esille tämän kautta".

Juuri tällainen kasvatuksen muoto löytyy Adornolta ja kumppaneilta, Bernsteinilta, Rokeachilta. Niinpä Rokeach, viitaten Adornon ja kumppanien samanlaisiin väitteisiin, esittää että avoimesti asennoituvilla ihmisillä on maltillinen asenne vanhempiaan kohtaan. Dogmaattisen persoonallisuuden omaavilla puolestaan on vähemmän tätä kompetenssia etäisyyden ottoon ja he "yleisesti ihannoivat vanhempiaan enemmän" (Rokeach 1960, 359). Siksi 'oikeaa' yhteiskuntaan joutumista vastaan asettuu toisaalta Mestari (ja ilmeisesti myös Pedagogi), jonka on pakko tukahduttaa se tosiasia, että hän on puutteellinen olento $\frac{S'}{Z}$, mikäli hän haluaa ottaa oman paikkansa Toisen sisällä ja toisaalta hysteerikko, jota luonnehtii kykenemättömyys tyydyttää

henkilökohtaisia halujaan Toisessa ja myös kykenemättömyys nautintoon $\frac{E}{O}$. Hysteerinen subjekti sallii itseltään riistettävän henkilökohtaisen halun ja nautinnon ja täten hysteerikon perimmäinen halu on "halu tyydyttämättömään haluun" (Lacan 1977, 257). Tällä tavoin tämä subjekti yrittää välttää symbolisen kastration täydellisiä seurauksia — so. tyydyttää henkilökohtainen halunsa Toisessa.

Samoin kuin Bourdieu (1977, 1980b) voimme nyt määritellä Aristoteleen käsityksen doxasta tavaksi, jolla ihminen esittää ja kokee kulttuurinsa säännöt, arvo- ja relevanssisysteemit. Tällä tavoin nämä säännöt ja systeemit tehdään luonnollisiksi ja niistä tulee 'tervettä järkeä' ja täten järjestetty todellisuus "koetaan 'luonnollisena maailmana' ja itsestäänselvänä" (Bourdieu 1977, 164). Doxalla on eksplisiittinen moralisoiva luonne, koska se sanoo täsmällisesti miten ihmisen tulee ja miten hän ei saa toimia ja millainen luonto on ja millainen se ei ole. Nyt on selvää, että hysteerisellä subjektilla ei ole minkäänlaista etäisyyttä tämän doxan suhteen siten kuin Isä on sen formuloinut stereotyyppineen ja ennakkoluuloineen. Hän ei ainoastaan identifioi itseään doxan formuloimaan kuvaan (koskien sitä millainen miehen, naisen... tulee olla) vaan hän omaksuu myös doxan, sisäryhmän mielipiteet ja arvot.

Siksi tätä subjektiä ei ainoastaan luonnehdi kykenemättömyys nautintoon, vaan myös kykenemättömyys muodostaa henkilökohtaisia mielipiteitä. Muiden esillä pitämien kuvien vangitsemana ja kykenemättömänä pitämään itseään erillään niistä, hysteerinen subjekti vastustaa kiihkeästi kaikkea oman maailmansa tai itsensä ulkopuolella olevaa, joka uhkaa muodostua perustavalla tavalla esteeksi tämän kuvan ylläpitoon. Koska toisaalta tämä kuva on muiden ylläpitämä eikä subjektin itsensä tuottama, tällainen subjekti on olennai-

sesti epävarma ja tyytymätön. Toivoen mitä toiset toivovat ja sanoen mitä toiset sanovat hysteerikko ei ole oma herransa ja siksi hän jatkuvasti etsii ulkopuolisia auktoriteetteja.

Nyt voimme nähdä missä Yliopistodiskurssi eroaa Hysteerikon diskurssista: vaikka molemmat palvelevat status quoa, Yliopistodiskurssi tekee julkisen mielipiteen sen liberaalissa merkityksessä mahdolliseksi – so. 'mahdollisten diskurssien maailmaksi'. Hysteerikon diskurssi sitä vastoin muodostuu käsityksistä, jotka ovat "epäilyksen ulkopuolella" (Bourdieu 1977, 169). Hysteerisellä subjektilla on dogmaattinen persoonallisuus ja hän elää "suljetussa ja äärellisessä maailmassa" (Bourdieu 1980b, 146, alaviite 6). Tällä tavoin tämä subjekti voidaan asettaa avoimen subjektin, kunnan kansalaisen, henkilön, joka käyttää tiedotusvälineitä hyviin tarkoituksiin, vastakohtaksi. Kunnan kansalainen on subjekti, joka "kykenee vastaanottamaan, arvottamaan ja toimimaan ulkopuolelta saamansa ja omiin sisäisiin ansioihinsa perustuvan relevantin informaation pohjalta. Tätä informaatiota eivät rasita henkilöstä itsestään tai hänen ulkopuoleltaan peräisin olevat asiaankuulumattomat tekijät" (Rokeach 1960, 97). Näihin ominaisuuksiin pohjautuen kuvailen pehmeiden uutisten yleisöä.

On aivan liian yksinkertaistavaa ja mekaanista väittää, että pääasiassa alemmat luokat pitävät valtavasti seksistä, sensaatioista, juoruista ja sentimentaalisista tarinoista. Mielienkiintoisessa artikkelissaan Klockhaus (1971) jakaa nuoret virastotyöläiset kolmeen ryhmään sen mukaan minkälainen näkemys heillä on yhteiskunnasta. Ainoastaan yksi ryhmä lukee *Bildiä*, nimittäin sellainen ryhmä, joka näkee yhteiskunnan jakautuvan dikotomisesti hallitsijoihin ja hallittuihin ja joka ajattelee, että tämä on kohtalon määräämää. Tämä ryhmä kokee oman kykenemättömyytensä sy-

västi: uuden informaation vastaanottoa pidetään hyödyttömänä, politiikkaa kohtaan tunnettu mielenkiinnon puute on totaalista. Niinpä pehmeiden uutisten lukijoita ei voida erottaa tulojen, ammatin perusteella... vaan pikemminkin sen perusteella, mitä luonnehdin artikkelin alussa 'struktuuralliseksi asenteeksi'.

Tällainen journalismi todellakin löytää yleisönsä vallattomien keskuudesta – niiden keskuudesta, jotka eristettynä Toisesta ovat sidottuja lähimpään sosiaaliseen ympäristöön: integroitumattomien nuorten, kotirouvi- en, työläisten ja maanviljelijöiden, joilla on alhainen poliittinen mielenkiinto ja alhainen koulutustaso, eläkeläisten... (Auclair 1982, 159) – lyhyesti niiden joita ei tarvitse ottaa lukuun.

Pehmeän uutisen strategiat ja funktiot

Nyt voidaan ymmärtää miksi Hughes (1942, 16) kutsuu pehmeitä uutisia, joissa henkilökohtaista sfääriä loukataan skandaalien, katastrofien ja rikosten yksityiskohtaisten kuvausten avulla, 'julkisen moraalien' asioiksi. Loukkaaminen voi tapahtua juorujen, sentimentaalisten tarinoiden tai julkisuuden sfäärin henkilökohtaistamisen ja dramatisoinnin avulla... Tässä 'moraalissa' ei ole kyse muusta kuin yllä mainitusta doxasta. Näin voidaan selittää myös se miksi julkaisijoiden toimesta tehdyssä tutkimuksessa saksalainen sensaatiolehti *Bild Zeitung* osoittautui epävarmojen lukijoiden isähahmoksi, johon he täydellisesti luottivat (kts. esim. Zoll & Henning 1970, 170-183). Tämän tyyppinen journalismi todella täyttää Lacanin ideaalisen Isän roolin ja ilmaisee doxaa. *Bildiä* voidaan kutsua lukijoiden ulkoiseksi Superegoksi (Holzer 1974, 96) ja lehti näkee itsensä reportterina ja tuomari-

na. Näin voidaan havaita ero sen välillä, miten kovissa uutisissa raportoidaan esimerkiksi rikoksia (siis etäisyyden päästä) ja moraalisen paheksunnan välillä, joka luonnehtii pehmeiden uutisten näkökulmaa.

Tässä yhteydessä haluan kiinnittää huomiota seuraavaan. Yksi pehmeiden uutisten huomattavimpia tekstuaalisia strategioita on yksityiskohta, joka toteuttaa useita tehtäviä tässä lajityypissä (Auclair 1982, 168ff). Yksityiskohdan toteuttama tehtävä on ilmeinen: se värittää tapahtuman koko sen kauheudessa lukijan eteen ja osoittaa mitä hyviä inhimillisiä ominaisuuksia ilmeni, niin että lukijan moraalinen paheksunta tai hyväksyntä voi olla sitä suurempi. On tunnettua, että populaarilehdistö, vaikka sitä lukevat hallitut ryhmät, ei tee vaikutusta edistyksellisyydellään ja suvaitsevaisuudellaan. Tiedetään myös, että ne joiden suosikkikirjallisuutta ovat rikokset, onnettomuudet, katastrofit ja skandaalit, ovat äänekäimmin vaatimassa lakia ja järjestystä ja entistä suurempaa tukahduttamista (kts. esim. Auclair 1982, 151-152). Se että tämä 'autoratiivinen regressio' (Adorno et al. 1950, 231-234) on löydettävissä niiden piiristä, jotka tuntevat itsensä vähemmän varmoiksi, on selitettävissä yllä luonnostelemani persoonallisuusrakenteen kautta. Epävarmuus, luottamus ulkoisiin auktoriteetteihin tulee runsain mitoin osoitetuksi jokaisesta sanoma- ja aikakauslehdessä löytyvistä kolumneista, joita saksalaiset kutsuvat osuvasti 'Lebenshilfe' (ohjeita elämänongelmista kärsiville): tuskakolumnit, lukijat-auttavat-lukijoita osastot, lääkäripalstat, horoskoopit, grafologiat... (kts. Kaupp 1974b; Nutz 1971, 70-79).

Seuraava pointtini on tämä. Se mistä käytän termiä 'järjestysuutiset' ja josta Tuchman (1978, 56-58) puhuu 'jatkuvin uutisina', osoittaa että sellaiset instituutioita koskevat uutiset edellyttävät tiettyä erikoistietoa toi-

mittajilta ja yleisöltä (kts. myös Findahl & Höjer 1981). Samalla tavoin Barthes (1984) on asettanut pehmeän uutisen – 'fait divers' – kovan uutisen vastakohtaksi. Kova uutinen vaatii Barthes'n mukaan tietoa, joka ylittää isoloidun tapahtuman ja sitä voidaan verrata romaanin katkelmaan. 'Fait divers' on kuitenkin immanentti: se pitää sisällään kaiken sen mikä on ymmärrettävä ja se muodostaa suljetun ykseyden. Barthes'n mukaan sitä voidaan verrata kansantaruun. Tai käyttäkseni Auclair'n (1982) terminologiaa, joka on edelleen kehitellyt Barthes'n intuitioita: 'fait divers', pehmeä uutinen, muodostaa kronikan (kun taas kova uutinen voidaan Roschon (1975, 13) mukaan ymmärtää arkistoksi).

Mistä sitten pehmeän uutisen immanenssi rakentuu? Edellä esitetyn pohjalta voidaan sanoa, että pehmeä uutinen ilmaisee todellisuutta arkimerkityksisesti – kielellä, joka vetoaa ihmisiin ja koskettaa heitä emotionaalisesti. Ymmärtääkseen tapahtumat lukijalle riittää terve järki, doxa. Siksi pehmeät uutiset ovat 'sosiaalista keskustelua' (Hughes 1942, 16). Sosiaalisena keskusteluna pehmeää uutista luonnehtii joukko lähestymisstrategioita, joihin mm. kuuluu:

* eloisan, emotionaalisen ja suoran kielen ja kuvien käyttö (*Bildin* kieltä on analysoinut Mittelberg (1967))

* musta-valkoinen vastakohta-asettelu, joka on tyypillistä edellä esitetylle persoonallisuusrakenteelle

* joukko tekniikoita, joiden avulla voidaan saavuttaa psykologinen identifikaatio (Auclair 1982, 162-168).

Myös journalisti itse usein ilmestyy tekstiinsä ja esittää tapahtumat omasta (so. lukijan) näkökulmasta: "Bild war dabei!" ("Bild oli paikalla!"). Lopuksi tällaisten sanoma- ja aikakauslehtien layout muistuttaa televisiota. Seuraavassa käsittelen lähemmin kahta tä-

män lähestymistavan elementtiä.

Pehmeät uutiset voidaan jakaa kahteen suureen kategoriaan. Ensiksi juoruihin, joita Nutz (1971) kutsuu 'yhteiskunnaksi' (kuninkaalliset, aatelisto, tähdet ja muut huomattavat henkilöt). Juoru selvästi kaventaa 'alhaisen' ja 'ylhäisten' välistä etäisyyttä (Kodron-Lundgreen & Kodron 1976, 100) ja se voidaan määritellä 'vallattomien vallaksi' ja sisäryhmän välisten suhteiden vahvistajaksi ("me emme ole tuollaisia") (kts. Kaupp, 1974a, 184). Toiseksi on olemassa se mitä Auclair (1982) kutsuu jokapäiväisen elämän kronikaksi siinä merkityksessä että siinä on kysymys tapahtumista, jotka ovat melkein päinvastaisia kuin ne mitä doxa pitää normaaleina, sopivina ja oikeudenmukaisina. Hyvin usein uutiset koskevat tavallista ihmistä, joka on joutunut osalliseksi tapahtumaan, joka häiritsee sosiaalista, moraalista tai luonnon järjestelmää (rikos, onnettomuus, katastrofi). Kun tällainen tapahtuu hallitsevan luokan jäsenelle, puhutaan skandaalista. Kronikka ei käsittele pelkästään 'huonoja uutisia'. Tämä käy ilmi Gansin (1980, 155-157) tällaisia 'mielenkiintoisia tarinoita' koskevasta luokittelusta: pehmeät uutiset välittävät tarinoita, joissa käsitellään "nuorisorikollisia, jotka osallistuvat yhteisön kehitysprojekteihin" (Gans kutsuu näitä uutisia 'roolinkääntämistarinoiksi') tai esimerkiksi tavallisia ihmisiä sankarin roolissa ('sankaritarinat').

Barthes (1964) on tässä yhteydessä osoittanut, että jotta 'sattuma' voitaisiin muuntaa 'fait diversiksi' ja hyväksyä mukaan kronikkaan, 'sattumien' täytyy sisältää yllätyksen elementti – elementti, joka saa lukijan ajattelemaan: "tuo lyö kaikki". Siksi 'fait divers' aina sisältää jotakin paradoksaalista, jotakin jota ei voi ymmärtää terveellä järjellä (Altheide & Snow 1983, 58). Joitakin (todellisia) esimerkkejä tästä: "Hammassärystä kärsinyt mies am-

pui puolet kasvoistaan", "Vanhus murhattu 20 pennin tähden", "Rakkaus vei hengen" ... tai jos asia halutaan ilmaista ammattislangilla: onnettomuuksia voidaan käsitellä kovina uutisina, mutta niihin voidaan käyttää myös inhimillistä näkökulmaa (Burrows 1977, 204).

Onkin kysyttävä miksi pehmeissä uutisissa kiinnitetään huomiota tosiasioihin ja niiden yksityiskohtiin, jotka kovissa uutisissa ymmärretään täysin epäolennaisiksi tai anekdotinomaisiksi. Käyttämällä lähtökohtana Auclair'n (1982, 34ff) hämmästyttävää analyysia tähän kysymykseen voidaan vastata seuraavasti. Kun ihminen joutuu sen tosiasian eteen, että hänen ystävänsä tai luonto ei käyttäydy hänen toiveittensa ja odotustensa mukaan, Mestaridiskurssi (ja sen jatke Yliopistodiskurssi) eivät tyydytä. Näin siksi, että tämä diskurssi tarjoaa vain yleistä, abstraktis-rationaalista tietoa, joka ei kosketa minua yksilöllisessä subjektiviteetissäni. Tällaista lähestymistapaa Schutz (1964, 5) ja hänen mukanaan kokonainen sosiologinen perinne paheksuu: "yhteiskuntatieteilijät... rajoittuvat kertomaan mitä maailma merkitsee heille jättäen huomiotta mitä se merkitsee tämän sosiaalisen maailman toimijoille".

Mikä on todella rationaalisen selityksen tai abstraktin tilastotieteen merkitys kun joku minulle läheinen joutuu rikoksen, onnettomuuden, katastrofin, kauhean sairauden uhriksi... terveille järjelle – ja kronikan yleisö järkeilee vain doxan pohjalta – tämä on uskomaton skandaali, jotakin "jota ei voi käsittää". Siksi tapahtumasta aletaankin etsiä elementtejä, jotka saattaisivat tarjota selityksen – nimittäin elementtejä, yksityiskohtia, jotka para-doksaalisuudessaan viittaavat kausaliiteettiin, joka ylittää terveen järjen (ja a fortiori rationaalisen ajattelun): kohtalo, yliluonnollinen... "Hänet murhattiin syntymäpäivänään": tämä yhteensattuma ei voi olla mielivaltainen,

samoin kuin arpajaisvoitto syntymäpäivänä ei ole sattuma.

Käsitys (hyvästä tai pahasta) kohtalosta, hallitsemattomien voimien armoilla olemisesta on täydellisesti selitettävissä aikaisemmin luonnehditun Hysterikon persoonallisuusrakenteen ja Klockhausin (1971) kuvaileman yhteiskunnan käsitteen avulla. Populaarilehtien analyysit myös jatkuvasti korostavat sitä tosiasiaa, että tämän tyyppinen lehdistö on 'fataalisuusideologian innoittamaa' (Zoll & Hennig 1970; Holzer 1971; Smith et al. 1975). Tässä yhteydessä haluan kiinnittää huomiota seuraavaan tekstuaaliseen piirteeseen. Koska tällaiset tarinat toimivat eriskummallisen, paradoksin, 'uskomatonta mutta totta' pohjalta, missä todellisuus on fiktiota vahvempi, kronikka pitää höystää realistisilla yksityiskohdilla (ja kuvilla). Barthes'n (1986) sanoin sen täytyy tuottaa 'realismiefektejä'.

Mutta miksi sitten jotkut ihmiset toisia enemmän etsivät tarinoita rikoksista ja katastrofeista, joissa heitä ei säästetä ainoaltakaan kauhistuttavalta yksityiskohdalta tai skandaalijuttuja, joissa tunkeudutaan inhimillisen elämän intiimeimmille alueille? Miksi tällaisia uutisia pidetään 'viihteenä' (kts. esim. Snow 1983, 50-51). Mihin tämä sairaaloinen uteliaisuus ja delectatio morosa perustuu? Auclair'n (1982, 186ff) vastaus on, että kronikalla on fantasian (sen freudilaisessa merkityksessä) rakenne. Tässä yhteydessä on syytä korostaa että psykoanalyysi väittää, että neuroottinen subjekti, koska se on kykenemätön tyydyttämään yksilöllisiä halujaan todellisuudessa, toteuttaa ne fantasmaattisella tavalla.

Laplanchen ja Pontaloksen (1973, 314) mukaan fantasia on "imaginaarinen kohtaaminen, jossa subjekti näyttelijänä esittää halun täyttymistä (viimekätisessä analyysissä tiedostamattoman halun) tavalla, joka on vähemmässä tai suuremmassa määrin puolustusme-

kanismien vääristämää". Fantasia perustuu siihen mitä psykoanalyysissa kutsutaan 'negaatioksi' (Laplanche & Pontalis 1973, 261-263). Täten subjektille on mahdollista tietoisella tasolla olla välittämättä niistä haluista jotka ovat kiellettyjä ja jotka koetaan uhkaksi minälle (puolustusmekanismit). Subjekti voi näin osoittaa moraalista paheksuntaa, kauhua, intohimoa, helpotusta siitä mitä hän näkee tai lukee samalla kun siinä toisaalta toteutuvat subjektin halut.

Pehmeiden uutisten tyyppillinen kerronnan rakenne sallii halun imaginaarisen toteutuksen. Näin luodussa kohtauksessa subjekti on tiedostamattomasti läsnä esimerkiksi rikollisena, uhrina, katselijana tai jopa persoonatommassa muodossa tarinan rakenteessa (Laplanche & Pontalis 1964; Clement 1973).

Tässä pehmeän uutisen fantastinen luonne tekee välttämättömäksi yksityiskohtien ja niihin liittyvien valokuvien, piirrosten läsnäolon... (Barthes 1986, 145-146). Mielestäni tämä fantastinen luonne on syy siihen ärtymykseen, jota tunnetaan teennäistä paheksuntaa tai intohimoisesti vuodatettuja krokotiilinkyneleitä kohtaan, joiden avulla sensaatio- ja juorujournalismi välittävät 'uutisiaan'.

Auclair'n (1982, 196) mukaan tässä tapauksessa negatio ilmaisee itsensä haluna tukahduttaa kanssaihmissä se paha, joka on itsesämme. Toisin sanoen se mitä Superego ei salli projisoidaan kanssaihmiin ja ulkoryhmiin, mikä tekee mahdolliseksi sen että tietoisella tasolla siihen voidaan reagoida aggressiivisesti. Samalla kertaa kuitenkin tiedostamattomalla tasolla halu tyydytetään. Tämä on tunnistettavissa sekä sensaatio- että juorulehditössä (Kaupp 1974a, 1974b; Nutz 1971; Kodron-Lundgreen & Kodron 1976). Sen lisäksi hysterinen subjekti, koska hän on täysin rankaisevan Superegonsa hallitseva eikä osaa nauttia, ajattelee että 'jossakin', 'toisille' on

tarjolla absoluuttista nautintoa ja trangressiota. Tämä selittää seuraavaan sitaattiin sisältyvän 'näyttämön takaisiin kohtauksiin' kohdistuvan epäilyn ja halun (Altheide & Snow 1979, 119). Sitaatista itse asiassa löytyy täydellinen määritelmä tämän tyyppisestä journalismista ja sen yleisöstä: "Näyttää siltä, että mitä suurempi subjektin huoli tämän maailman pahoista voimista – mikä ilmenee hänen halukuutenaan ajatella ja uskoa sellaisiin ilmiöihin kuin villiin eroottiseen irstailuun, juoniteluun, salaliittoihin ja luonnon katastrofin vaaroihin – sitä voimakkaampia hänen seksuaalisuutensa ja tuhoavuutensa tiedostamattomat halut."

Lisää tästä aggressiivisuudesta ja tuhoavuudesta. Psykoanalyysissa väitetään, että rakastavaa alistumista imaginaariselle tai ideaaliselle Isälle seuraa tiedostamaton viha ja aggressio (kts. esim. Nemo 1975, 147). Tämä aggressiivisuus suunnataan pääasiassa itseä ja rankaisevaa Isää vastaan. Sekä Auclair (1982, 186ff) 'fait diversien' että Kodron-Lundgreen & Kodron (1976, 80-81) juorulehdistön analyysissaan ovat korostaneet, että tällä aggressiivisuudella todellakin on keskeinen rooli tämän tyyppisessä journalismissa. Meille on jo tuttu tässä toiminnassa oleva dialektiikka: aggressiivisuus, jota ei voida hyväksyä tietoisella tasolla, ilmaantuu negaation mekanismin kautta mielenkiintona toisia koskevia itsemurhia, murhia, rikoksia, katastrofeja ja onnettomuuksia kohtaan. Auclair (1982, 200) osoittaa etteivät 'hyvätkään' uutiset pääse irti tästä dialektiikasta: "lapsi selvisi hengissä pudottuaan neljännestoista kerroksesta" tai "mies pelasti lapsen palavasta talosta" ja muut samankaltaiset 'sankaritarinat' (Gans 1980, 155) noudattavat, kun ne välitetään pehmeinä uutisina, fantasian rakennetta, jossa avuton uhri on täydellisesti pelastajan armoilla. Auclair viittaakin Lacaniin, joka on toistuvasti

tuonut esiin kaikkeen filantrooppiseen toimintaan sisältyvät kätketyt motiivit (Lacan 1977, 13). Sama pätee juorujournalismiin.

Sellaisten tarinoiden – joissa doxan arvoja ylläpidetään luomalla täydellinen maailma johon subjekti voi paeta tai päinvastoin, jossa edellä mainittuun absoluuttiseen nautintoon vihjataan eikä kuvata eksplisiittisesti niin kuin sensaatiolehdissä – lisäksi on olemassa tarinoita, jotka ovat täynnä intohimoa niitä onnettomia kohtaan, jotka näyttivät (täydellisen) onnellisilta. Tällaiseen journalismiin ei Saksassa turhaan viitata 'Soraya-lehdistönä', koska – kuten Nutz (1971) ja Kaupp (1974a, 1974b) osoittavat – sen suosikkiteemana ovat maailmankuulut (mieluummin kuninkaalliset) naiset, jotka näyttävät kuluttavan päivänsä onnettomassa yksinäisyydessä. Tiedämme miten massojen rakkaus ja ihailu näitä idoleja kohtaan on lähellä heidän vihaansa ja halveksuntaansa. Itse asiassa hysteeriselle subjektille on tyypillistä paljastaa mestarit, joita hän on aikaisemmin pitänyt kastroimattomina (eli niinä joilla ei ole halua tai jotka omistavat kaikki) todistamalla, että myös he ovat ihan tavallisia ihmisiä, jotka ovat halun lain alaisia ja joilta puuttuu jotakin. Niinpä hysteerinen subjekti yhä uudelleen luo ja tuhoaa mestareitaan ja idoleitaan ja tuskin tarvinnee sanoa, että joukkotiedotusvälineillä on tässä tärkeä rooli.

Lacanilaisessa psykoanalyysissa hysteerinen diskurssi määritellään niin, että sitä ohjaa halu tietoon (Juranville 1984, 350-352) ja myös Kodron & Lundgren ja Kodron (1976, 33) mainitsevat 'oidipaalisen uteliaisuuden'. Tunkeutumalla tosiasioihin tällaiset uutiset lähestyvät todellisuutta, josta Mestaridiskurssi (puhumattakaan Yliopistodiskurssista) ei halua tietää ja josta se pysyy turvallisen etäisyyden päässä. Tosiasioiden pyhyys voidaan siis tulkita tavaksi, josta rationalismi ei voi

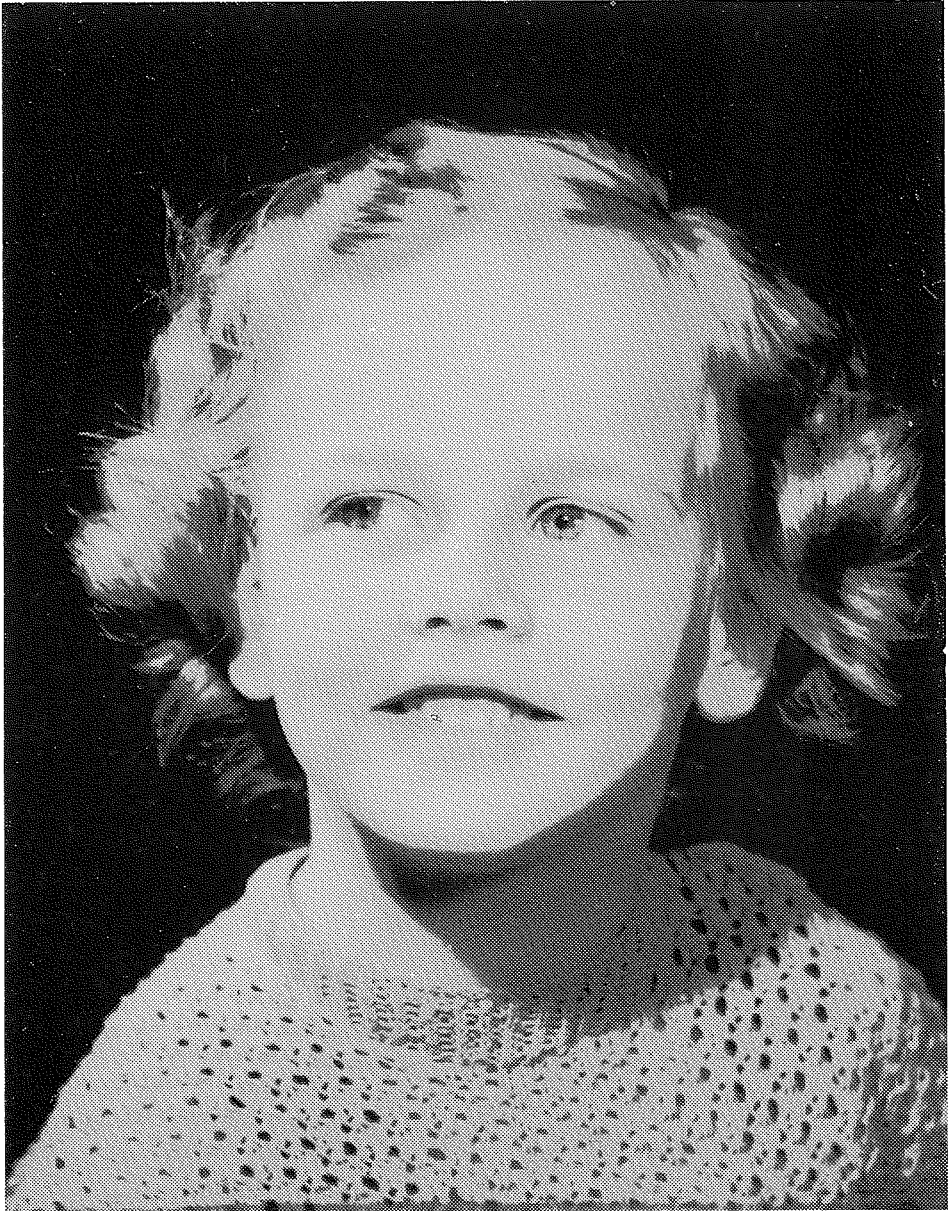
uneksia. Ja juuri pehmeissä uutisissa – vaikkakin fantasmaattisella tavalla – se mitä Durkheim (1952) väitti, nimittäin että pyhässä puhdas ja epäpuhdas ovat lähellä toisiaan, toteutuu. Parhaaseen durkheimilaiseen perinteeseen nojautuen Auclair (1982) jatkuvasi kiinnittää huomiota tähän ja väittää, että kronikan 'pelottavassa imaginaarisessa' yleisö joutuu tiedostamattomasti kosketukseen numeerinen (uskonnolliselle kokemukselle ominainen irrationaalisuus, *kääntäjän huomautus*) kanssa (kts. Otto, 1917). Se että pehmeät uutiset koskettavat aluetta, jonne kovat uutiset eivät mene, on siksi melko ilmeistä. Hughesin (1942, 2) mukaan sellaiset tarinat "herättävät moraalista spekulatiota ihmislunnonnosta, elämästä, kuolemasta ja kohtalosta". Artikkelissani olen yrittänyt osoittaa, että pehmeät uutiset tekevät tämän väärällä tavalla. Siksi en ole samaa mieltä Hughesin (1942) kanssa, joka löytää pehmeistä uutisista tiettyjä positiivisia ominaisuuksia ja funktioita. Kronikka ei ole kovan uutisen vastakohta, koska se on irrationaalinen ja se tarkastelee asioita liian läheltä (Danielson et al., lainattu Tannenbaum & Lynch 1960, 382).

Lopuksi

Tämän verran on selvää: uutisessa on kyse välttämisestä ja lähentymisestä ja vastakohtana Mestaridiskurssin ($A_1 + \bar{A}_2$) liian suurelle etäisyydelle löytyy Yliopistodiskurssin ($\bar{A}_2 + A_1$) neutraalisuus ja Hysterikon diskurssin ($A_2 + \bar{A}_1$) liian vähäinen etäisyys. Yksikään näistä diskursseista ei kuitenkaan tarjoa oikeaa lähentymistä/etäisyyttä ja – alkuperäisen hypoteesin mukaan – tästä johtuu miksi uutisia jatkuvasti kritisoidaan. Kovat uutiset eivät kosketa subjektiviteettiani ja siksi ne eivät voi lopullisesti vetää minua mukaansa. Pehmeissä uutisissa on aina langettu tähän

subjektiviteettiin, koska on olemassa kykenemättömyys antaa subjektiviteetille ja erityiselle yleinen tai – kuten kirjallisuudessa – universaali ulottuvuus. Olen osoittanut, että psykoanalyttinen diskurssi ($A_1 + A_2$) tavoittelee mahdotonta objektia kuten Clement (1981, 166) sitä kutsuu. Subjektin täytyy verbalisoida halunsa, oma subjektiviteettinsa Toisen kielellä. Tämä edellyttää diskurssia joka on sekä subjektiivinen että objektiivinen ja jossa vallitsee tarkka tasapainotila sanan ja äänen välillä. Se edellyttää "pistettä kirjoittamisen ... ja puheen välillä ... joka on puolimatka näiden kahden välillä" (Lacan 1984, 290). Tämä 'puhe-kirjoitus', *écriture parlante* (Juraville 1984, 290), luonnehtii myös Lacanin tyyliä, joka on "täynnä sanaleikkejä, vitsejä, metaforia, ironiaa ja vastakohtaisuutta" (Benvenuto & Kennedy 1986, 12). Tyyliinsä Lacan viittaa myös termillä 'mi-dire'. Se suosii puolisianontaa, alluusiota, merkitysten esiinmanaamista ... ollen jatkuvasti vaarassa liukua liialliseen etäisyyteen tai läheisyyteen, tämä diskurssi yrittää löytää oikean tasapainon, jonka avulla osallistujat voisivat lähestyä toisiaan ja tosiasioita.

Kuten tiedetään, hallitsevaa journalistista käytäntöä koskeva tyytymättömyys synnyttää vaihtoehtoisia journalismin muotoja. Tuchman viittaa yhteen näistä, nimittäin ensimmäisen persoonan journalismiin tai 'uuteen journalismiin': "Tom Wolfen symbolisoima 'uusi journalismi'... käyttää persoonapronominia ja esittelee reportterin tunteita. Mieluummin hän kirjoittaa 'minä näin' ja 'minä tunsin' kuin valitsee paikalle sattuneen vierailijan näkökulman, joka havaitsi jonkin olevan totta" (Tuchman 1978, 204). Tarkoitukseksi ei ole identifioida Wolfen journalismia analyttisen hoitomuodon kanssa, mutta Markelin (1974, 258) huomautus, että Wolfen ja muiden käyttämä tekniikka tulee "lähelle psy-

Kuvalähde: Hannele Krausen kotiarkisto

koanalyyttistä tekniikkaa" tuntuu minusta oikealta. Uudessa journalismissa tavoitteena on – kirjallisten tekniikoiden ja ainakin Wolfen tapauksessa hyvin persoonallisen tyylin avulla – saavuttaa oikea tasapainotila objektiivisuuden ja subjektiivisuuden välillä, "antaa täydellisen objektiivinen kuvaus, plus jotakin siitä minkä lukijat löytävät vain romaaneista ja novelleista – nimittäin henkilöiden subjektiivisen ja emotionaalisen elämän" (Wolfe 1973, 21).

Pyrkimyksessään rekonstruoida "kokemus sellaisena kuin se olisi voinut ilmetä" (Hollowell 1977, 25) tämä diskurssi tavoittelee totuutta. Ja tämä on se mitä Clement (1981, 153ff) kutsuu myyttisen tasapainotilan etsimiseksi. Tässä hän viittaa kuten jo aikaisemmin mainitsin Levi-Straussiin (1973, 31-35), joka tässä yhteydessä asettaa vastakkain Oidipuksen, joka haluaa tietää liikaa ja joka esittää kysymyksiä joihin olisi parempi olla vastaamatta ja Pyhän Graalin kertomusten Parsifalin, joka osaa esittää kysymyksiä joihin vastaus on odottamassa. Samalla tavoin pehmeät ja kovat uutiset ovat vastakkaisia toisilleen: kovissa uutisissa tosiasiat ovat liian pyhiä, uutisten tekijä liian siveä ja kunnioitettava kun taas pehmeissä uutisissa mikään ei ole pyhää ja niissä tunnetaan pelkkää ihastusta epäpuhdasta kohtaan.

Kaikesta huolimatta oikea tasapainotila – tämän vastakohdan ratkaisu – on vaikea, jos ei täysin mahdoton löytää ja siksi se tulee alinomaa vaivaamaan journalismia ja sen tutkimusta.

Kirjallisuus

- ADORNO, Theodor W. et al. *The Authoritarian Personality*. New York, 1950.
- ALBRECHT, H. "Sprachenbarrieren vor dem Bildschirm", *Rundfunk und Fernsehen* 20(3):287-305, 1972.
- ALTHEIDE, D.L. & JOHNSON, J.M. *Bureaucratic Propaganda*. Boston, 1980.
- ALTHEIDE, D.L. & SNOW, R.P. *Media Logic*. Beverly Hills, 1979.
- ALTHUSSER, L. "Ideology and Ideological State Apparatuses". Teoksessa: *Lenin and Philosophy and Other Essays*. London, 1971.
- AUCLAIR, G. *Le Mana quotidien. Structures et fonctions de la fait divers*. Paris, 1982 (1970).
- BATHES, R. "Structure du fait divers". Teoksessa: *Essais critiques*. Paris, 1964 (1962).
- BARTHES, R. "L'ancienne rhétorique. Aide-memoire", *Communication* 16: 172-229, 1970.
- BARTHES, R. "The Reality Effect". Teoksessa: *The Rustle of Language*. Oxford 1986 (1968).
- BENSMAN, J. & LILIENTHAL, R. *Craft and Consciousness. Occupational Technique and the Development of World Images*. New York, 1973.
- BENVENUTO, B. & KENNEDY, R. *The Works of Jacques Lacan. An Introduction*. London, 1986.
- BERNER, R.T. *Language Skills for Journalists*. Boston, 1979.
- BERNSTEIN, B. *Class, Codes and Control*, vol. 1: *Theoretical Studies towards a Sociology of Language*. London, 1971.
- BOURDIEU, P. *Outline of a Theory of Practice*. Cambridge, 1977.
- BOURDIEU, P. *La distinction. Critique sociale du jugement*. Paris, 1979.
- BOURDIEU, P. "L'Opinion publique n'existe pas". Teoksessa: *Questions de Sociologie*. Paris, 1980a (1973).
- BOURDIEU, P. *Le sens pratique*. Paris, 1980b.
- BOURDIEU, P. *Ce que parler veut dire*. Paris, 1982.
- BOURDIEU, P. *Homo Academicus*. Paris, 1984.
- BOURDIEU, P. & PASSERON, J.C. *Le reproduction. Elements pour une theorie du systeme d'enseignement*. Paris, 1970.
- BROWN, P. & FRASER, C. "Speech as a Marker of Situation". Teoksessa: SCHERER, K.R. & GILES, H. (eds). *Social Markers in Speech*. Cambridge, 1979.
- BROWN, P. & LEWINSON, S. "Universals in Language Usage: Politeness Phenomena". Teoksessa: GOODY, E.N. (ed). *Questions and Politeness. Strategies in Social Interaction*. Cambridge, 1979.
- BURGER, H. *Sprache der Massenmedien*. Berlin, 1984.
- BURROWS, W.E. *On Reporting the News*. New York, 1984.
- CHANEY, D. "A Symbolic Mirror of Ourselves: Civic Ritual in Mass Society", *Media, Culture and Society* 5(2):119-135, 1983.
- CHIBNALL, S. "Chronicles of the Gallows: The Social History of Crime Reporting". Teoksessa: CHRISTIAN, H. (ed). *The Sociology of Journalism and the Press*. Keele, 1980.

- CLAVREUL, J. *L'Ordre medical*. Paris, 1978.
- CLEMENT, C. "De la meconnaissance: fantasme, texte, scene", *Langages* 8(31):36-52, 1973.
- CLEMENT, C. *Vies et legendes de Jacques Lacan*. Paris, 1981.
- CRONKHITE, G. *Communication and Awareness*. Menlo Park, 1976.
- DAYAN, D. & KATZ, E. "Electronic Ceremonies: Television Performs a Royal Wedding". Teoksessa: BLONSKY, M. (ed). *On Signs. A Semiotic Reader*. Oxford, 1985.
- DESMOND, R.W. *The Information Process. World News Reporting to the Twentieth Century*. Iowa City, 1978.
- DURKHEIM, E. *Sociology and Philosophy*. Glencoe, 1953 (1924).
- DURKHEIM, Emile. *The Elementary Forms of the Religious Life*. Glencoe, 1954 (1912).
- ELLIOTT, P. "Press Performance as Political Ritual". Teoksessa: CHRISTIAN, H. (ed). *The Sociology of Journalism and the Press*. Keele, 1980.
- FIELDING, G. & FRASER, C. "Language and Interpersonal Relations". Teoksessa: MARKOVA, I (ed). *The Social Context of Language*. Chichester, 1978.
- FINDAHL, O. & HÖJER, B. "Studies of News from the Perspective of Human Comprehension". Teoksessa: WILHOIT, G.C. (ed). *Mass Communication Review Yearbook*, vol. 2. London, 1981.
- FISHMAN, M. *Manufacturing the News*. Austin, 1980.
- FISHMAN, M. "News and Nonevents. Making the Visible Invisible". Teoksessa: ETTEMA, J.S. & WHITNEY, D.C. (ed). *Individuals in Media Organizations: Creativity and Constraint*. Beverly Hills, 1982.
- FLESCH, R. *The Art of Plain Talk*. New York, 1946.
- FREUD, S. "Analysis Terminable and Interminable". Teoksessa: *The Standard Edition*, vol. XXIII. London, 1964 (1937).
- GALTUNG, J. & RUGE, M.H. "The Structure of Foreign News". Teoksessa: TUNSTALL, J. (ed). *Media Sociology*. London, 1970.
- GANS, H. *Deciding What's News*. London, 1980.
- GEISSNER, H. "Das Verhältnis von Sprach- und Sprechstil bei Rundfunknachrichten". Teoksessa: STRASSNER, E. (ed). *Nachrichten. Entwicklungen-Analysen-Erfahrungen*. München, 1975.
- GLASGOW MEDIA GROUP. *More Bad News*. London, 1980.
- GLASSER, T.L. "Objectivity Precludes Responsibility". Teoksessa: HIEBERT, R.E. & REUSS, C. (eds). *Impact of Mass Media*. New York, 1985.
- GOFFMAN, E. *Interaction Ritual. Essays on face-to-face Behavior*. Garden City, 1967.
- GOULDNER, A. *The Dialectic of Ideology and Technology. The Origins, Grammar and Future of Ideology*. London, 1976.
- GREIMAS, A.J. & COURTES, J. *Semiotique. Dictionnaire raisonne de la theorie du language*. Paris, 1979.
- GREIMAS, A.J. & RASTIER, F. "The Interaction of Semiotic Constraints", *Yale French Studies* 41, 1968.
- HALL, Stuart et al. *Policing the Crisis*. London, 1978.
- HOLLOWELL, J. *Fact & Fiction. The New Journalism and the Nonfiction Novel*. Chapel Hill, 1977.
- HOLZER, H. "Politik in Massenmedien. Zur Antagonismus von Presse und Gewerbefreiheit". Teoksessa: ZOLL, R. (ed). *Manipulation der Meinungsbildung. Zum Problem hergestellter Öffentlichkeit*. Opalden, 1971.
- HOLZER, H. *Medien in der BRD. Entwicklungen 1970-1980*. Köln 1980.
- HUGHES, H. *News and the Human Interest Story*. Chicago, 1940.
- HUGHES, H. "The Social Interpretation of News". *The Annals of the American Academy of Political and Social Sciences* 219:11-17, 1942.
- JURANVILLE, A. *Lacan et la philosophie*. Paris, 1984.
- KAUPP, P. "Die Regenborgepresse, Inhalt-Leserschaft-Wirkung, Teil I", *Zeitschrift für Kommunikationsforschung* 1(3):321-339, 1974b.
- KLOCKHAUS, R. "Soziale Dispositionen und Sozialisationschancen der Massenmedien". Teoksessa: RONNENBERGER (ed). *Sozialisation durch Massenmedien*. Stuttgart, 1971.
- KODRON-LUNDGREEN, C. & KODRON, C. *20,000,000 unterm Regenbogen. Zur Inhaltsanalyse der Regenborgepresse*. München, 1976.
- LACAN, J. *Le seminaire. Livre XVIII. L'envers de la psychoanalyse (julkaisematon)*, 1969-70.
- LACAN, J. "Radiophone", *Sicilet* 2/3:55-99, 1970a.
- LACAN, J. "Allocution prononcee pour la cloture de congres de l'Ecole freudienne de Paris le 19 avril 1970, par son directeur", *Sicilet* 2/3:391-199, 1970b.
- LACAN, J. *Ecrits. A Selection*. London, 1977 (1966).
- LAPLANCHE, J. & PONTALIS, J. *The Language of Psycho-Analysis*. London, 1973 (1967).
- LERMAN, C.L. "Dominant Discourse: The Institutional Voice and Control of Topic". Teoksessa: DAVIS, H. & WALTON, P. (eds). *Language, Image, Media*. Oxford, 1983.
- LERMAN, C.L. "Media Analysis of a Presidential Speech: Impersonal Identity Forms in Discourse". Teoksessa: van DIJK, T.A. (ed). *Discourse and Communication. New Approaches to the analysis of Mass Media Discourse and Communication*. New York, 1985.
- LEVI-STRAUSS, C. *Anthropologie Structurale*. Paris, 1958.
- LEVI-STRAUSS, C. *Anthropologie Structurale Deux*. Paris, 1973.
- LUGER, H.H. *Pressesprache*. Tübingen, 1983.
- McQUAIL, D. *Mass Communication Theory. An Int-*

- roduction. Beverly Hills, 1982.
- MARKEL, L. "What's News?". Teoksessa: WEBER, R. (ed). *The Reporter as an Artist: A Look at the New Journalism Controversy*. New York, 1974.
- MITTELBERG, E. *Wortschatz und Syntax der Bild-Zeitung*. Marburg, 1967.
- MOLOTOCH, H. & LESTER, M. "News as a Purposive Behavior: On the Strategic Use of Routine Events, Accidents, and Scandals", *American Sociological Review* 39(1):101-112, 1974.
- MUELLER, C. *Politics of Communication*. London, 1975.
- NAMENWIRTH, J.Z. & BIBBEE, R. "Speech Codes in the Press", *Journal of Communication* 25(2):50-63, 1975.
- NEMO, P. *L'Homme Structurale*. Paris, 1975.
- NUTZ, W. *Die Regenbogenpresse. Eine Analyse der deutschen bunten Wochenblätter*. Opdalen, 1971.
- OCHS, E. "Planned and Unplanned Discourse". Teoksessa: OCHS, E. & SCHIEFFELIN, B.B. *Acquiring Conversational Competence*. London, 1983.
- OTTO, R. *The Idea of the Holy. An Inquiry into the Nonrational and the Idea of the Divine and its Relation to the Rational*. London, 1917.
- PARK, R. "News as a Form of Knowledge", *American Journal of Sociology* 45:669-686, 1940.
- QUACKELBEEN, J. & VERHAEGE, P. "Over alle diskoursupvattingen heen: een formalisatie. De preliminaire vraagstelling door Lacan en zijn antwoord met de vier diskours", *Psychoanalytische Perspectieven* 6: 59-81, 1984.
- RAGLAND-SULLIVAN, T. *Jacques Lacan and the Philosophy of Psychoanalysis*. London, 1986.
- REUMANN, R. "Journalistische Stilform". Teoksessa: NOELLE-NEUMANN N. & SCHULZ, W. (eds). *Publizistik*. Frankfurt am Main, 1971.
- ROKEACH, M. *The Open and Closed Mind*. New York, 1960.
- ROSHCO, B. *Newsmaking*. Chicago, 1975.
- SCHLESINGER, P. *Putting Reality Together: BBC News*. London, 1978.
- SCHUTZ, A. *Collected Papers II. Studies in Social Reality*. The Hague, 1964.
- SIGAL, L.V. *Reporters and Officials*. Lexington, 1973.
- SILVERSTONE, R. *The Message of Television. Myth and Narrative in Contemporary Culture*. London, 1981.
- SILVERSTONE, R. "The Right to Speak. On a Poetic for Television Documentary", *Media, culture and Society* 5(2):137-154, 1983.
- SILVERSTONE, R. "Structure for a Modern Myth. Television and the Transsexual", *Semiotica* 49(1/2):95-138, 1984.
- SMITH, A.C. et al. *Paper Voices. The Popular Press and Social Change. 1935-1965*. London, 1975.
- SNOW, R.P. *Creating Media Culture*. London, 1983.
- STRASSNER, E. "Produktions- und Rezeptionsprobleme bei Nachrichtentexten". Teoksessa: STRASSNER, E. (ed). *Nachrichten. Entwicklung analysen-Erfahrung*. München, 1975.
- STRASSNER, E. *Fernsehnachrichten. Eine Produktions-Produkt- und Rezeptionsanalyse*. Tübingen, 1982.
- TANNENBAUM, P.H. & LYNCH, M.D. "Sensationalism. The Concept and Its Measurement", *Journalism Quarterly* 37(3):381-392, 1960.
- TUCHMAN, G. "Objectivity as a Strategic Ritual. An Examination of Newsmen's Notions of Objectivity", *American Journal of Sociology* 77(4):660-679, 1972.
- TUCHMAN, G. "Making News by Doing Work. Routinizing the Unexpected", *American Journal of Sociology* 79(1):110-131, 1973.
- TUCHMAN, G. "The Exception Proves the Rule. The Study of Routine News Practices". Teoksessa: HIRSCH, P.M. et al. (eds). *Strategies for Communication Research*. Beverly Hills, 1977.
- TUCHMAN, G. *Making News. A Study in the Constitution of Reality*. New York, 1978.
- TUCHMAN, G. "Consciousness Industries and the Production of Culture", *Journal of Communication* 33(3):330-341, 1983.
- VAN DIJK, T.A. "Discourse Analysis. Its Development and Its Application to the Structure of News", *Journal of Communication* 33(2):20-43, 1983.
- VAN DIJK, T.A. "Structures of News in the Press". Teoksessa: VAN DIJK, T.A. (ed). *Discourse and Communication. New Approaches to the Analysis of Mass Media Discourse and Communication*. New York, 1985.
- VAN DIJK, T.A. "News Schemata". Teoksessa: COOPER, C.R. & GREENBAUM, S. (eds). *Studying Writing. Linguistic Approaches*. London, 1986.
- VERHAEGHE, P. *Tussen Hysteria en Vrouw. Een weg door Hondred Jaar Psychoanalyse*. Leuven-Amersfoort, 1987.
- WELLS, R. "Nominal and Verbal Style". Teoksessa: SEBEEK, T.A. (ed). *Style in Language*. Cambridge, 1960.
- WHITNEY, D.C. "Mass Communication Studies. Similarity, Difference, and Level of Analysis". Teoksessa: ETTEMA, J.S. & WHITNEY, D.C. (eds). *Individuals in Mass Media Organizations Creativity and Constraint*. Beverly Hills, 1982.
- WOLFE, T. *The New Journalism*. New York, 1973.
- ZOLL, R. & HENNIG, E. *Massenmedien und Meinungsbildung. Angebot Reichweite, Nutzung und Inhalt der Medien in der BRD*. München, 1970.